

ผลงานวิจัย วิชาชีพแพทย์

รวบรวมผลงานวิจัยประชานุเคราะห์ ปี 2563

Large Aneurysmal Rupture of Coronary-Pulmonary Artery Fistula after Buffalo Goring

Natnicha Pongbangli, Sasvimon Jai-ae, Metus Ketwong, Sukit Doikean, Wanwarang Wongcharoen, Arintaya Phrommintikul

Background

Coronary-to-pulmonary artery fistulas are congenital coronary anomalies that are often incidentally found and no hemodynamic significance. They are abnormal vessels originating from the coronary artery and terminating into the pulmonary artery, with a tortuous pathway. However, coronary-pulmonary artery fistula associated with coronary artery aneurysm is a rare condition that can cause cardiac death.

Case Report

A 55-year-old Thai woman diagnosed with traumatic aortic injury after being gored by a buffalo was incidentally found by computed tomography (CT) to have a coronary arteriovenous fistula with large aneurysm. One week after urgent thoracic endovascular aortic repair (TEVAR), she had a cardiac tamponade. Median sternotomy was performed for diagnosis and treatment. The final diagnosis was rupture of a large aneurysm of the coronary-pulmonary artery fistula (CPAF). No complications were found, and the patient was discharged 2 weeks after surgery.

Conclusions

CPAF associated with rupture of a giant coronary aneurysm is a rare and life-threatening condition. Prompt diagnosis and emergency surgery are essential to treatment of these patients.

KEYWORDS: Aorta Thoracic; Cardiac Tamponade; Coronary Aneurysm; Coronary Vessel Anomalies

Prevalence of Deep Venous Thrombosis in Surgical Intensive Care Unit at Chiangrai Prachanukroh Hospital

Manoon Fongnuan MD., Supachoke Maspakom MD.

BACKGROUND

The study of the prevalence of deep venous thrombosis (DVT) in Thailand is still scarce. Patient in intensive care unit (ICU) are at high risk for developing venous thromboembolism.

OBJECTIVE to determine the prevalence of DVT among surgical patients in the intensive care unit at Chiangrai Prachanukroh Hospital.

METHOD

We prospectively included patients at the age of 15 years old or older, who were admitted in the surgical ICU at Chiangrai Prachanukroh Hospital and had stayed for more than 72 hours during the period of March 2018 to September 2019. Every patient underwent bilateral lower limb screening compression Doppler ultrasonographic examination every day 3, 7, 14, 30 and before they were discharged from the ICU. Demographic data, operative intervention, comorbidity, length of ICU stay, and Rogers score were record.

RESULTS

260 patients were admitted in the surgical ICU; 28.5% were diagnosed with upper gastrointestinal tract and small bowel diseases, 18.1% in neurological diseases and 17.1% in hepato-biliary-pancreatic diseases. 62.5% of patients were categorized in the low risk group (Rogers score 7-10), 19.2% of the patient was in a moderate risk group (Rogers score > 10) and another 19.2% were categorized in a very low risk group. 45% of patient underwent Doppler ultrasonographic examination at day 3, 32% at day 7, 18% at day 14 and 3% at day 30. One patient (prevalence of 0.4%) had DVT base on the result of their compression ultrasound at day 30 of admission.

CONCLUSIONS AND DISCUSSIONS

The prevalence of DVT in critically ill patients in surgical ICU, Chiangrai Prachanukroh hospital was approximately 0.4%. The risk factor of DVT was inconclusive due to low incidence of events. Further research is needed to evaluate the risks and benefits of venous thromboprophylaxis in Thai patients.

KEYWORDS: deep venous thrombosis, prevalence

The Accuracy of the laboratory risk indicator for necrotizing fasciitis score for screening in patient suspected necrotizing fasciitis

Wongsak Wongpanyathaworn* M.D.*

BACKGROUND

Necrotizing fasciitis is one among the common disease that requiring emergency surgery. It has poor outcome after late operative but in clinical practice, the diagnosis of necrotizing fasciitis is still challenging. The Laboratory Risk Indicator for Necrotizing Fasciitis (LRINEC) score has been suggested to be useful for recognition of necrotizing fasciitis but its still needs to be examined.

Objective

OBJECTIVE to assess the accuracy of using LRINEC score as a screening tool on Chiang Rai Hospital

METHODS

A diagnostic accuracy study was performed on patients suspected of Necrotizing fasciitis in Chiang Rai Hospital during August 2018 to January 2019. Patient data on arrival to the Emergency Department or Out-Patient Department were recorded. Patient were followed-up until intraoperative gross findings. The diagnostic accuracy of LRINEC score was then calculated. Correlation of the management and to determine its usefulness in excluding necrotizing fasciitis.

RESULTS

A total of 75 patients with suspected necrotizing fasciitis were included in our study. A LRINEC score ≥ 6 had a sensitivity of 68.8% (CI150.0%-83.9%), specificity of 83.7% (CI69.3%-93.2%), likelihood ratio of 4.22, positive predictive ratio of 75.9% (CI156.5%-89.7%), and negative predictive ratio of 78.3% (CI63.6-89.1%).

CONCLUSIONS AND DISCUSSIONS

The LRINEC score is an impressive diagnosis tool to screen patients with suspected Necrotizing fasciitis

KEYWORDS: Necrotizing fasciitis, risk indicator, LRINEC score

การศึกษาความชุกและปัจจัยเกี่ยวข้องกับภาวะซึมเศร้าหลังคลอดในมารดาเยี่ยมบ้านหลังคลอด ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

วันทกานต์ ชาวคำเขตต์ พบ., อนงค์ วงศ์วิเศษ พย.บ., เรืองนิพนธ์ พ่อเรือน พบ.

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ภาวะซึมเศร้าหลังคลอดเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งทางสาธารณสุขเนื่องจากมีผลกระทบต่อทั้งตัวผู้ป่วยเองและครอบครัว ส่วนใหญ่การเยี่ยมบ้านมักเน้นไปที่การดูแลทางด้านร่างกายของมารดาและทารกหรือเน้นส่งเสริมพัฒนาการ ไม่ได้มีการประเมินสภาวะทางจิตใจในมารดาเยี่ยมบ้านหลังคลอดทุกราย ส่งผลให้มารดาที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดได้รับการวินิจฉัยและเข้าถึงการรักษาล่าช้าได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความชุกของภาวะซึมเศร้าหลังคลอดและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเกิดภาวะซึมเศร้าหลังคลอดในมารดาเยี่ยมบ้านหลังคลอดในเขตอำเภอเมืองเชียงราย

วิธีการศึกษา

ศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional study) ในมารดาเยี่ยมบ้านหลังคลอดเขตอำเภอเมืองเชียงรายจำนวน 220 คน ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2561 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2562 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป, ข้อมูลสุขภาพทางกาย จิต สังคม, ข้อมูลด้านการคลอดและหลังคลอด และแบบสอบถามคัดกรองภาวะซึมเศร้าในหญิงหลังคลอดฉบับภาษาไทย (Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS)) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยใช้ค่า Relative risk, 95% confidence interval, และควบคุมตัวแปรกวนโดย Multivariable logistic regression analysis

ผลการศึกษา

ความชุกของภาวะซึมเศร้าหลังคลอดจำนวน 28 ราย (ร้อยละ 12.73) ปัจจัยพบที่มีความเกี่ยวข้องกับการมีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ การดื่มสุราเป็นประจำ (IRR 8.87, 95%CI 1.12-14.17, p-value 0.039), การมีประวัติเป็นโรคซึมเศร้าแต่หายแล้ว (IRR 11.84, 95%CI 1.39-100.95, p-value 0.024), ความไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร (IRR 7.21, 95%CI 2.85-18.25, p-value <0.001), และการเลี้ยงดูบุตรด้วยน้ำนมมารดาบางครั้ง (IRR 3.01, 95%CI 1.28-7.04, p-value 0.011)

สรุปผล

ควรมีการประเมินภาวะซึมเศร้าหลังคลอดในหญิงหลังคลอดทุกรายที่ได้รับการเยี่ยมบ้านหลังคลอด เพื่อที่จะได้วินิจฉัยและรับมือภาวะซึมเศร้าหลังคลอดได้อย่างท่วงที นอกจากนี้ควรมีการติดตามเยี่ยมบ้านต่อเนื่องอย่างใกล้ชิดในผู้ป่วยที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด

คำสำคัญ ภาวะซึมเศร้าหลังคลอด, เยี่ยมบ้านหลังคลอด, (Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS))

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกสมาธิของนักศึกษาแพทย์ปี 4-5 ปีการศึกษา 2562

วิรัช ธรรมปัญญา, พงศ์บารมีนทร์ ปินคำ, ณัฏพล อินออน, นนทกร ศิริจันทร์, ณัฐณกนต์ ดีกล้า

ความเป็นมา

เนื่องจากการเรียนของนักศึกษาแพทย์ทำให้นักศึกษาแพทย์เครียดจากการเรียนเป็นอย่างมาก บางเรื่องที่อยู่ในหลักสูตรอาจใหม่เกินไปและใช้เวลานานในการปรับตัวค่อนข้างนาน การนั่งสมาธิจึงเป็นหนึ่งในวิธีที่น่าจะสามารถลดความเครียดจากการเรียนได้ เพราะฉะนั้นศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกจึงอยากทราบถึงว่าการนั่งสมาธิสามารถบรรเทาความเครียดได้จริงหรือไม่

วิธีการศึกษา

คณะผู้จัดทำได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจและประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมฝึกนั่งสมาธิที่ได้จัดขึ้น 2 ครั้งในปีการศึกษา 2562 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้จัดทำได้เก็บข้อมูลจากนักศึกษาแพทย์ 2 ปีโดย เก็บจากปี 4 และ 5 ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวโดยการใช้แบบสอบถามแบบไม่ระบุตัวตน

ผลการศึกษา

จากการเก็บข้อมูลในอาสาสมัครทั้งหมด 47 คน มีอัตราส่วนของนักศึกษาเพศชายต่อหญิงคือ 1:1 และส่วนมากเป็นนักศึกษาแพทย์ปี 4 (53.2%) โดยมีอายุเฉลี่ยของอาสาสมัครอยู่ที่ 22 ปี (SD. = 0.8) อาสาสมัครได้เข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับการนั่งสมาธิในระดับปานกลาง (36.2%) และอาสาสมัครได้คาดหวังน้อยที่สุดในกิจกรรมฝึกนั่งสมาธิ (42.6%) หลังจากที่ได้ร่วมกิจกรรมแล้วอาสาสมัครแทบไม่ได้มีการนั่งสมาธิด้วยตนเองเลย (80.9%) และอาสาสมัครส่วนมากไม่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมดังกล่าวและพบว่ากิจกรรมดังกล่าวไม่มีประโยชน์กับอาสาสมัครเลย

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากิจกรรมนี้ไม่เป็นที่พึงพอใจในกลุ่มนักศึกษาแพทย์ โดยกลุ่มนักศึกษาแพทย์ได้แสดงความคิดเห็นว่าในการจัดกิจกรรมดังกล่าวไม่ควรที่จะนำเรื่องศาสนาและปฎิหาริย์มาเกี่ยวข้อง ควรที่จะจัดการอบรมเป็นไปในรูปแบบสากลและปรับให้เข้ากับคนรุ่นใหม่ โดยที่อาจมีวิธีอื่น ๆ อีกหลายวิธีที่สามารถยกระดับจิตใจขึ้นมาได้

คำสำคัญ สมาธิ, ความเครียด, นักศึกษาแพทย์

การศึกษาเปรียบเทียบผลการรักษาโรคหลอดเลือดแดงใหญ่ในช่องท้องโป่งพองของโรงพยาบาล เชียงรายประชานุเคราะห์ในช่วงริเริ่มระหว่างวิธีสวนหลอดเลือดกับวิธีผ่าตัดเปิดช่องท้อง

Supachok Maspakom, M.D.

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดเปลี่ยนจากการรักษาแบบผ่าตัดปกติ ไปเป็นการผ่าตัดผ่านการสวนหลอดเลือด ซึ่งรุกรานร่างกายน้อย คนไข้จะได้รับความปลอดภัยจากการรักษาเพิ่มสูงขึ้น เสียเลือดน้อย เสียเวลาผ่าตัดน้อย ลดเวลาการนอน ICU ลดเวลาการนอนโรงพยาบาล ทำให้โดยรวมน่าที่จะเกิดผลกระทบต่อเชิงบวกเป็นวงกว้างต่อภาพรวมของโรงพยาบาลในระดับโรงพยาบาลศูนย์ ซึ่งในระยะเริ่มต้นย่อมเจอปัญหาและอุปสรรคซึ่งมีผลต่อการให้บริการวิธีนี้ ยกตัวอย่าง เช่น ระยะเวลาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ป่วย อุปกรณ์เครื่องมือที่มีข้อจำกัด รวมถึงทักษะความสามารถที่ต้องใช้เวลาเพื่อเพิ่มพูนสั่งสมประสบการณ์ ทำให้ช่วง learning period นี้เป็นช่วงที่น่าเก็บข้อมูลมาศึกษาในรายละเอียดเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์

เปรียบเทียบรายละเอียดการรักษาโรคหลอดเลือดแดงใหญ่ในช่องท้องโป่งพองทั้งสองวิธีในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และผลลัพธ์การรักษาและความคุ้มค่าต่อโรงพยาบาล

วิธีการศึกษา

ศึกษาย้อนหลังเวชระเบียนคนไข้โรคเส้นเลือดโป่งพองในช่องท้อง ที่มารักษาที่โรงพยาบาลเชียงรายตั้งแต่ตุลาคม 2557 ถึง มิถุนายน 2561 ทั้งในส่วนที่มารักษาแบบฉุกเฉินและไม่ฉุกเฉิน คัดกลุ่มคนไข้ที่เป็นโรคในระดับ Suprarenal AAA, Aortic dissection, คนไข้ที่มีสัญญาณชีพไม่ดีหรือต้อง CPR ที่ไม่ได้รับการตรวจภาพ computer tomography angiography ในตอนแรกรับคนไข้ออกไป แบ่งกลุ่มคนไข้ตามการรักษาออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่ม Open repair และกลุ่ม EVAR เพื่อมาเปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพ ลักษณะพื้นฐานทางโรคหลอดเลือดโป่งพอง ผลลัพธ์ทางการรักษารวมถึงค่าใช้จ่าย โดยใช้ค่าทางสถิติ

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยทั้งสิ้น 172 ราย คัดออกไปตามข้อบ่งชี้ 87 ราย เหลือ 85 ราย มาทำการแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม โดยกลุ่มที่รักษาโดยวิธีผ่าตัดแบบเปิดช่องท้องมีจำนวน 41 ราย และรักษาโดยวิธีสวนหลอดเลือด 44 ราย จากการศึกษาพบว่าไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างลักษณะทั่วไปของผู้ป่วยในทั้งสองกลุ่ม ทั้งลักษณะทางกายภาพและลักษณะทางกาย วิชาของหลอดเลือดแดงใหญ่ในช่องท้อง ยกเว้นเพียงแต่ขนาดของ Aneurysm ที่ทางฝั่งของวิธี Open repair จะมีขนาดใหญ่กว่าอย่างมีนัยสำคัญ (70.25 ± 14.9 : 59.6 ± 12.9 mm, $p < 0.001$) และการที่ตัวโรค AAA ในฝั่งของวิธี EVAR นั้น มีช่วง aneurysm Neck length ที่มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญ (21.4 ± 13.2 : 29 ± 11.5 mm, $p = 0.006$) ในส่วนผลลัพธ์ของการรักษาก็เหมือนกับการศึกษารวบรวมก่อนหน้านี้ที่มักพบว่า EVAR มีผลการรักษาในช่วงแรกดีกว่าผลแทรกซ้อนน้อยกว่าวิธี Open แต่ทั้งนี้ก็พบว่า คนไข้ที่ผ่าตัดโดยวิธี EVAR มีค่าใช้จ่ายต่อรายสูงกว่า ($579,039 \pm 114,247.1$: $147,865.4 \pm 76,992.9$ bath, $p < 0.001$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ในช่วงริเริ่มการให้บริการการรักษาโรค AAA ด้วยวิธี EVAR เราสามารถคาดหวังถึงผลลัพธ์ของการรักษาที่ดีที่สุด ถ้ามีการเตรียมการวางแผนการเลือกคนไข้ที่ตีพอโดยไม่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและประสบการณ์ที่จำกัด แต่อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายที่ตามมาก็เป็นสิ่งที่โรงพยาบาลจะต้องวางแผนงบประมาณมาสนับสนุนชดเชยการให้บริการชนิดนี้

คำสำคัญ: AAA, EVAR, CPR, learning curve

รวบรวมผลงานวิจัยประจำปี 2563

การศึกษาผลของสารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐานเทียบกับ การรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียว ในการรักษาผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินชนิดรุนแรงน้อย

พญ.อรุณรัตน์ อุตตรัตติกการ, นพ. วิชช ธรรมปัญญา

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

โรคสะเก็ดเงินเป็นโรคผิวหนังที่พบได้บ่อย มีแนวทางเวชปฏิบัติสำหรับรักษาโรคสะเก็ดเงิน ทั้งการรักษาด้วยยาทาภายนอกเฉพาะที่ถือเป็นการรักษาหลัก โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความรุนแรงน้อย แต่ก็ถือเป็นโรคผิวหนัง เรื้อรัง ทำให้ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาด้วยยาเป็นระยะเวลานาน อาจเกิดผลข้างเคียงจากยาได้ ก่อนหน้านั้นเคยมีการศึกษา เกี่ยวกับสารสกัดจากฟ้าทะลายโจร พบสารที่มีผลช่วยอดการอักเสบได้ ผลข้างเคียงน้อยและได้รับการบรรจุอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (บัญชียาจากสมุนไพร) กระทรวงสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบผลของสารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐาน เทียบกับการรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียวในการรักษาผู้ป่วยโรคสะเก็ดเงินชนิดรุนแรงน้อย รวมทั้งศึกษาผลข้างเคียงของการรักษา

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาทดลองแบบสุ่ม ในผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ที่ได้รับการวินิจฉัยโรคสะเก็ดเงินที่มีความรุนแรงน้อย (PASI <10) รายใหม่หรือรายเก่าที่ขาดการรักษามากกว่า 2 สัปดาห์ อายุมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป จำนวนทั้งหมด 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้ครีมสารสกัดฟ้าทะลายโจร และกลุ่มที่ได้ครีมธรรมดาโดยที่ผู้ป่วยทั้งสองกลุ่มยังคงได้รับการรักษาตามมาตรฐาน คือ ได้ 0.25% desoxymethasone cream (topical corticosteroid), tar shampoo และ cetirizine (antihistamine) เหมือนกัน และติดตามผลการรักษาโดยประเมินความรุนแรง ของผื่นโดยใช้ PASI score, คุณภาพชีวิตในผู้ป่วยโรคผิวหนัง ปริมาณการใช้ยาแก้แพ้ อาการร่วม เช่น อาการคัน และ ผลข้างเคียงอื่น ๆ ในครั้งแรก สัปดาห์ที่ 4 และ 8

ผลการศึกษา

กลุ่มที่ได้ครีมสารสกัดฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐาน PASI score ลดลง 2.42 ± 1.74 ส่วนกลุ่มที่ได้รับการรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียว PASI score ลดลง 1.15 ± 1.08 เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการลด ความรุนแรงของโรค (PASI Score) ระหว่าง 2 กลุ่ม หลังการรักษาที่ 8 สัปดาห์เทียบกับก่อนการรักษาไม่แตกต่างกัน ($p=0.13$) โดยผลข้างเคียงจากการใช้ยาทั้งหมดจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย (12.5%) พบในกลุ่มการรักษามาตรฐาน ซึ่งเป็น ผลข้างเคียงที่ไม่รุนแรง ได้แก่ อาการคัน และรอยต่างขาวบริเวณที่ทายา โดยทุกรายสามารถหายได้โดยไม่ต้องหยุดยา และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.47$)

สรุปและข้อเสนอนะ

คำสำคัญ

การศึกษาอาการบ่งชี้ทางคลินิกของผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองในผู้ป่วยที่ไม่ได้รับบาดเจ็บทางศีรษะที่มาใช้บริการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ชนากร วงศ์สมบัติ, ปิยะพร อุดรชน, สุภารัตน์ คำวรรณะ, วุฒิไกร ปันนวล

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

การส่งตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองของผู้ที่ไม่ได้รับบาดเจ็บทางศีรษะยังไม่มีแนวเวชปฏิบัติที่ชัดเจน การส่งตรวจขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์ ซึ่งในการส่งตรวจส่วนใหญ่ไม่พบผลตรวจที่ผิดปกติ จึงเป็นการส่งตรวจที่เกินความจำเป็นสำหรับผู้ป่วย ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเกิดผลข้างเคียงจากการได้รับรังสี

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอาการบ่งชี้ทางคลินิกที่มีผลต่อการตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองที่ผิดปกติ

วิธีการศึกษา

Retrospective cross-sectional study เก็บข้อมูลจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผู้ป่วยที่ไม่ได้รับบาดเจ็บทางศีรษะและได้รับการตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 666 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและใช้สถิติเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษา

ผลการตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองผิดปกติพบจำนวน 444 คน จากทั้งหมด 666 คน (66.7%) อาการบ่งชี้ทางคลินิกที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ focal neurologic deficit (Adjust OR 12.83 ;95%CI 6.27-26.27) และ atrial fibrillation (Adjust OR 4.80 ;95%CI 1.64-14.00)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยที่มีอาการ focal neurologic deficit และมีโรคประจำตัวเป็น atrial fibrillation โอกาสที่ผลตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมองจะผิดปกติเป็นร้อยละ 66.86

คำสำคัญ : อาการบ่งชี้ทางคลินิก, เอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมอง

ดัชนีคุณภาพอากาศของจังหวัดเชียงรายต่ออุบัติการณ์การเกิดโรคผิวหนังอักเสบ ในผู้ป่วยที่เข้ามารับการรักษาที่แผนกผิวหนัง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

สมชัย อุ่ทิวาเมฆ, ชัญญา ต่ายใหญ่เที่ยง

ความเป็นมา

ปัจจุบันมลภาวะและฝุ่นละอองในบรรยากาศเป็นปัญหาที่สำคัญในภาคเหนือของประเทศไทยโดยเฉพาะจังหวัดเชียงรายพบว่า มีค่าดัชนีคุณภาพอากาศรวมถึงค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงชันทุกปีแต่ยังมีการศึกษาไม่มากว่ามีความสัมพันธ์กับกลุ่มโรคผิวหนังอักเสบซึ่งหากสัมผัสกับฝุ่นเป็นระยะเวลานานจะกลายเป็นโรคผิวหนังอักเสบเรื้อรังใช้เวลารักษานานเสียค่าใช้จ่ายมากส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพอากาศ(AQI)ที่สูงกว่าค่ามาตรฐานในจังหวัดเชียงรายกับอุบัติการณ์โรคกลุ่มผิวหนังอักเสบ ในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์แผนกผิวหนัง โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบ Cross-sectional descriptive retrospective studyเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าดัชนีคุณภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน แต่ห่างกัน 10 ปี คือวันที่ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม พ.ศ.2552 และ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม พ.ศ.2562 เปรียบเทียบกับ ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยโรคผิวหนังอักเสบ 3 กลุ่มคือ Airborne contact dermatitis, Atopic dermatitis, และ Unspecified dermatitis ใน 2 ช่วงเวลา

ผลการศึกษา

พบว่า ภาวะมลพิษทางอากาศของจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้นมากในรอบ 10 ปี (ค่าดัชนี101-200 เริ่มมีผลต่อสุขภาพ) ค่าดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) เฉลี่ย ของพ.ศ. 2562 อยู่ในระดับสูง 150-200 มากกว่า พ.ศ. 2552 ประมาณ 1.5-2 เท่า และกินระยะเวลายาวนานกว่าปี พ.ศ. 2552 คือ 4 เดือน (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม) สอดคล้องกับจำนวนร้อยละของผู้ป่วยกลุ่ม Airborne contact dermatitis ที่เพิ่มมากกว่า ในปี 2552 ในช่วงเวลาเดียวกันถึง 15 เท่า แสดงว่า ค่าดัชนีคุณภาพอากาศที่สูง บวกถึงมลภาวะทางอากาศที่มาก มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มอุบัติการณ์ของโรคผิวหนังอักเสบดังกล่าว และจำนวนผู้ป่วยกลุ่ม Airborne contact dermatitis ปี 2562 ที่ยังไม่ลดลง ในอีก 4 เดือนต่อมา หลังการลดลงของระดับดัชนีคุณภาพอากาศ(AQI ที่น้อยกว่า 100)แล้ว แสดงให้เห็นถึง Correlation of Duration of exposure and Onset of disease ว่าถ้าสัมผัสสิ่งกระตุ้นเป็นระยะเวลานานมากขึ้นแล้ว สามารถส่งผลเสียให้เป็นโรคนานขึ้นด้วย ส่วนอุบัติการณ์โรค Unspecified dermatitis ทั้ง 2 ช่วงเวลาที่ศึกษาค่อนข้างสูงตลอดทั้งปี ไม่สอดคล้องกับระดับดัชนีคุณภาพอากาศ และโรค Atopic dermatitis ปี 2562 พบอุบัติการณ์น้อยกว่า ปี 2552

สรุปและข้อเสนอแนะ

ภาวะมลพิษทางอากาศของจังหวัดเชียงรายที่เพิ่มขึ้นมากและคงอยู่เป็นระยะเวลายาวนานขึ้นในปัจจุบัน มีผลกระทบต่อสุขภาพผิวหนังของประชาชน คือเพิ่มอุบัติการณ์ของโรคผิวหนังอักเสบกลุ่ม Airborne contact dermatitis อย่างชัดเจน และส่งผลเสียให้เป็นโรคนานขึ้นด้วย

คำสำคัญ: ดัชนีคุณภาพอากาศ, มลภาวะทางอากาศ, โรคผิวหนังอักเสบจากการสัมผัสฝอยละอองในอากาศ ,โรคภูมิแพ้ผิวหนัง,โรคผิวหนังอักเสบอื่นๆ

ประสิทธิผลการฟื้นฟูแผลกดทับโดยการทำแผลสมัยใหม่: กรณีศึกษาโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย

ณัฏศรี มะโนตา, นันดา จงไพโรจน์เลิศ, มาลีจิตต์ ชัยเนตร, จามจุรี ศรีกันไชย, รุ่งนภา อรุณ

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นหลังจากเกิดโรคหลอดเลือดสมอง หรืออุบัติเหตุจนกลายเป็นผู้ป่วยภาวะพึ่งพา ทำให้เกิดผลเสียกับคุณภาพชีวิตของอาสาสมัคร และผู้ดูแลเอง โดยหากมีแผลกดทับแล้ว การทำแผลคือหนึ่งในการดูแลที่ทำให้ผู้ป่วยเจ็บปวด และใช้เวลานานในการฟื้นฟู ปัจจุบันมีการนำวัสดุการทำแผลแบบใหม่มาใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้น แต่เนื่องด้วยทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดทั้งด้านสาธารณสุข และเศรษฐกิจ ทำให้การทำแผลด้วยวิธีแบบใหม่ หรือ Modern dressing ในเขตชนบทยังมีข้อสงสัยมากมายถึงประสิทธิภาพ และความเป็นไปได้ของการนำเอา Modern dressing ไปใช้จริง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของการดูแลแผลกดทับด้วยการทำแผล Modern dressing ค่าใช้จ่ายของอุปกรณ์การทำแผล และระดับความพึงพอใจของผู้ป่วยภาวะพึ่งพาและครอบครัวในการทำแผล Modern dressing

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงกรณีศึกษาในกลุ่มอาสาสมัครที่มีภาวะพึ่งพาที่มีแผลกดทับระดับ 3-4 ในเขตโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย โดยมีโรงพยาบาลที่เข้าร่วมทั้งหมด 5 แห่ง มีอาสาสมัครเข้าร่วม 8 รายได้รับการทำแผล Modern dressing จากพยาบาลที่ได้รับการอบรมการทำแผล และได้รับการประเมินบาดแผล การเปลี่ยนแปลงของขนาดแผล ค่าใช้จ่ายในการทำแผล ประเมินความพึงพอใจ ระยะเวลาในการติดตามทำแผลรวม 60 วันโดยมีระยะห่างทุก 5 วันในแต่ละครั้งของการทำแผล

ผลการศึกษา

มีผู้ป่วย 5 รายที่ติดตามได้ต่อเนื่องตามที่กำหนด ผู้ป่วยมีความก้าวหน้าในการฟื้นฟูแผลกดทับไปในทางที่ดีขึ้น และไม่พบภาวะติดเชื้อ หรืออักเสบในแผลดังกล่าว (ผลต่างของขนาดแผล เป็น +) ค่าใช้จ่ายการทำแผลพบว่า อาสาสมัคร 2 รายแรกมีแนวโน้มของค่าใช้จ่ายที่ลดลง ทางด้านความพึงพอใจต่อการทำแผลแบบ Modern dressing พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 60 ในแต่ละหัวข้อ ยกเว้นความพึงพอใจในด้านความถี่ของการทำแผล และระดับความกังวลในการทำแผล modern dressing พบว่าอยู่ระดับดีขึ้นไปน้อยกว่าร้อยละ 50

สรุปและข้อเสนอแนะ

การทำแผล Modern dressing ก่อให้เกิดประโยชน์แก่อาสาสมัครทั้งด้านกรฟื้นฟูแผลที่ดีขึ้น แม้สภาวะร่างกายไม่เอื้อต่อการฟื้นฟูแผล ลดความถี่ของการทำแผล และเพิ่มความพึงพอใจในการทำแผลแบบใหม่ ซึ่งทำให้อาสาสมัครและผู้ดูแลมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

คำสำคัญ การทำแผลแบบใหม่ แผลกดทับ ผู้ป่วยภาวะพึ่งพา โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย

ประสิทธิผลของการรักษาฝังเข็มในผู้ป่วยที่อาการปวดเส้นประสาทภายหลังเป็นงูสวัด

พัชรา เรืองวงศ์โรจน์

ABSTRACTS

BACKGROUND

Postherpetic neuralgia (PHN) causes pain suffering. Acupuncture is a widely recognized treatment for PHN. However, several techniques are available for acupuncture.

OBJECTIVE

to compare effectiveness between different techniques of acupuncture by using press needle and electroacupuncture.

METHODS

A retrospective cohort study was conducted from medical records of PHN patients consulted for acupuncture during January 2010 – December 2017. The study patients were divided into press needle and electroacupuncture (EA) group. Pain visual analogue scale (VAS) before and after treatment in each session were recorded. Propensity score matching was used to adjust for confounding. Multi-level linear regression was used to measure reduction of pain VAS score.

RESULTS

After propensity score matching 48 patients were include in each group. Absolute reduction of pain VAS of the press and the EA groups were not different (5.4 ± 2.8 vs. 5.4 ± 2.9 , $p=0.971$). After each session, pain VAS score reduced by 0.48 in press needle group and 0.46 in EA group, without statistical significance.

CONCLUSIONS AND DISCUSSIONS

These results suggest that press needle and electroacupuncture are equally effective on reducing pain in PHN. A formal randomized control trial is recommended for future research.

KEYWORDS: Postherpetic neuralgia (PHN), effectiveness

ประสิทธิผลและความปลอดภัยของการรักษาผู้ป่วยโรคไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังด้วยยาเพ็คกิลेटเต็ด อินเตอร์เฟอรอน และไรบาไวริน และยาต้านไวรัสตับอักเสบบีชนิดใหม่ (direct acting antiretroviral: DAA) ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

Chotipong Siripipattanamongkol, Chanagune Srinarong, Patchareeya Asa

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังเป็นภัยเงียบที่นำไปสู่การเป็น ตับแข็ง มะเร็งตับ และเสียชีวิตของคนเชียงรายเป็นจำนวนมากถ้าไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างทันที่ ปัจจุบันมียาที่สามารถใช้รักษาไวรัสตับอักเสบบีได้อย่างมีประสิทธิภาพหลายขนาน และเริ่มมีการรักษาในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ตั้งแต่ปี 2557 ถึงปัจจุบัน แต่ยังไม่มีความรู้ถึงประสิทธิผลและความปลอดภัยในการรักษา

วัตถุประสงค์

ศึกษาถึงประสิทธิผลและความปลอดภัยในการรักษาไวรัสตับอักเสบบีในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

ศึกษาข้อมูลผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบบีย้อนหลังที่เข้ารับการรักษาดังแต่ 1 มกราคม 2557 ถึง 31 มกราคม 2560 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐาน โรคร่วม จำนวนและสายพันธุ์ไวรัสตับอักเสบบี สูตรยา ผลการรักษา และภาวะแทรกซ้อน ได้รับการบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Stata ver.121se ในการวิเคราะห์ทางสถิติโดยเลือกใช้วิธีทางสถิติที่เหมาะสม

ผลการศึกษา

มีผู้ป่วยไวรัสตับอักเสบบีจำนวนทั้งหมด 201 รายในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา มีเพียง 179 รายที่สามารถติดตามข้อมูลได้จนจบการศึกษา อายุเฉลี่ย 47.5 ± 9.12 ปี เป็นเพศชาย 60.3% มีติดเชื้อไวรัสเอชไอวีร่วมด้วย 50.28% เจอภาวะตับแข็ง 49.7%, ร้อยละ 94 เป็นการรักษารั้งแรก, ตรวจเจอไวรัสตับอักเสบบีสายพันธุ์ที่ 1a(25.7%), 1b(12.8%), 3(42.5%), และ 6(18.99%), มีจำนวนไวรัสเฉลี่ย $5.95(5.34, 6.35) \log_{10}$ ยูนิท/มล ผู้ป่วยได้รับยาสูตร Pegylated interferon+ribavirin ร้อยละ 58.6 DAA ร้อยละ 41.3 ผลการรักษา หายขาด 140(78.77%) กลับเป็นซ้ำ 18(10%) ไม่ตอบสนอง(6.7%) ขาดการรักษา 3(1.68%) ทนผลข้างเคียงไม่ได้ 3(1.68%) และเสียชีวิต 2(1.12%) ราย ภาวะแทรกซ้อนพบ ซีดมากที่สุด 29.9% เจอไตวายเฉียบพลัน 2 ราย ไทรอยด์เป็นพิษ 1 ราย มะเร็งตับปฐมภูมิ 1 ราย มะเร็งลำไส้เล็ก 1 ราย การวิเคราะห์แบบพหุตัวแปรพบว่า การไม่ติดเชื้อไวรัสเอชไอวีร่วมด้วย (OR 7.68), ค่าเม็ดเลือดขาวก่อนรักษาน้อยกว่า $6,000$ เซลล์/มม³ (OR:4.37), เป็นไวรัสตับอักเสบบีสายพันธุ์ที่ 3 (OR:2.11), ขนาดยา ribavirin (OR:1.006), อายุ (OR:0.92) และ ดัชนีมวลกาย (0.73) สัมพันธ์กับโอกาสหายขาดจากไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรัง ($p < 0.05$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การรักษาไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ มีประสิทธิภาพที่ดีมาก ภาวะแทรกซ้อนและความปลอดภัยอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำสำคัญ

ผลการรักษา, ความปลอดภัย, ไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรัง, เชียงราย

ประสิทธิภาพการรักษาแบบประคับประคองโดยการใส่ท่อระบายน้ำดีผ่านทางผิวหนังในผู้ป่วย ทางเดินน้ำดีอุดตันจากมะเร็งท่อน้ำดีโดยศัลยแพทย์ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ฉัตรณี พุฒพิริยะ, สุภณัฐ ไชยเลิศ, ณัฐชิตา พูนสุขวัฒนา, ชุตินณชน พู่เจริญ, เอกพจน์ ลีวัฒนากุล, นลวัลท์ เชื้อเมืองพาน

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ภาวะทางเดินน้ำดีอุดตัน ทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะดีซ่าน และอาจเกิดการติดเชื้อซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เสียชีวิตได้ ในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงจะมีสาเหตุหลักมาจากมะเร็งท่อน้ำดี ซึ่งผู้ป่วยมักมาพบแพทย์ในระยะท้ายจึงไม่สามารถรักษาโดยการผ่าตัดได้ ดังนั้นการใส่ท่อระบายน้ำดีผ่านทางผิวหนังจึงถูกนำมาใช้ในการรักษาผู้ป่วยแบบประคับประคอง ซึ่งมักจะทำโดยแพทย์รังสีรักษาแต่เนื่องจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์มีบุคลากรไม่เพียงพอ ทำให้ศัลยแพทย์จึงต้องทำหัตถการนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินประสิทธิภาพการรักษาแบบประคับประคองโดยการใส่ท่อระบายน้ำดี ผ่านทางผิวหนังในผู้ป่วยทางเดินน้ำดีอุดตันจากมะเร็งท่อน้ำดีโดยศัลยแพทย์ในโรงพยาบาลเชียงราย-ประชานุเคราะห์ ซึ่งประเมินจากค่าเฉลี่ยและการกระจายของข้อมูลของค่า total bilirubin ก่อนและหลังทำหัตถการ PTBD, จำนวนผู้ป่วยที่มีค่า total bilirubin หลังทำหัตถการลดลงมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50, จำนวนผู้ป่วยที่เกิดภาวะแทรกซ้อน, จำนวนผู้ป่วยที่ต้องกลับมาทำ PTBD ใหม่, จำนวนผู้ป่วยที่ทำ PTBD หลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ และกราฟอัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วยทางเดินน้ำดีอุดตันจากมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับการทำหัตถการ PTBD โดยติดตามเป็นระยะเวลา 12 เดือน

วิธีดำเนินการ

วิจัยเป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบ Retrospective cohort study ในผู้ป่วยทางเดินน้ำดีอุดตันจากมะเร็งท่อน้ำดีที่ได้รับแบบประคับประคองโดยการใส่ท่อระบายน้ำดีผ่านทางผิวหนัง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมปี พ.ศ. 2560 ถึงเดือนพฤศจิกายนปี พ.ศ.2562 จำนวน 71 คน ข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา, สถิติเชิงอนุมานเปรียบเทียบ Paired sample dependent T-test และ Kaplan-Meier curves ในการวิเคราะห์อัตราการรอดชีวิต

ผลการวิจัย : มีผู้ป่วยเพศชาย 45(63.38%) คนโดยมีอายุเฉลี่ย 65.47 ± 11.55 ปี เพศหญิง 36(36.52%) คน โดยมีอายุเฉลี่ย 66.77 ± 10.41 ปี Total bilirubin ลดลงจาก 26.08 ± 11.08 เหลือ 15.64 ± 9.89 ($P < 0.001$) และมีผู้ป่วย 31(43.66%)คน มีค่าลดลงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ผู้ป่วย 29(40.85%) คนเกิดภาวะแทรกซ้อน แบ่งเป็น ท่อระบายน้ำดีอุดตัน 21(29.58%) คน ติดเชื้อ 17(23.94%) คน ท่อระบายน้ำดีรั่วซึม 5(7.04%) คนและเลือดออกในช่องท้อง 1(1.41%) คน ผู้ป่วยที่ต้องกลับมาใส่ท่อ PTBD ใหม่จำนวน 27(38.03%) คน ผู้ป่วยที่ทำ PTBD หลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ 6(8.45)คน มีค่ามัธยฐานระยะเวลาการรอดชีวิต 6 ± 0.89 เดือน (95% CI, 4.26-7.74 เดือน)

สรุปผลการวิจัย

การทำหัตถการ PTBD แบบประคับประคองในผู้ป่วยที่มีทางเดินน้ำดีอุดตันจาก มะเร็งท่อน้ำดี ทำให้ค่า total bilirubin หลังทำหัตถการ PTBD 2 สัปดาห์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และช่วยเพิ่มระยะเวลาการรอดชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งท่อน้ำดีมากขึ้น

คำสำคัญ การใส่ท่อระบายน้ำดีผ่านทางผิวหนัง, มะเร็งท่อน้ำดี, ประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพของ Short acting beta2-agonist เปรียบเทียบกับ Ipratropium bromide combined with nonselective beta2-agonist ในการ รักษาโรคหืดกำเริบเฉียบพลัน ในเด็กที่นอนโรงพยาบาล

พญ. ณททัย ศรีวัฒนวงศ์, นพ. พีรอาจ ศักดิ์สิทธิ์วัฒน์, พญ. นันทนา ศิริพิพัฒมมงคล

ความสำคัญ

การรักษาโรคหืดกำเริบเฉียบพลันในปัจจุบันได้มีการนำ Short acting beta2-agonist พ่นสลับกับ Ipratropium bromide combined with nonselective beta2-agonist มาใช้ในการลดอัตราการนอนโรงพยาบาลจากทั้งแผนกผู้ป่วยนอกและแผนกฉุกเฉินได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่ยังไม่มีการนำมาศึกษาถึงประสิทธิภาพในการช่วยลดอาการที่หืดกำเริบเฉียบพลันของผู้ป่วยที่ได้รับการนอนโรงพยาบาลและการลดระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของ Short acting beta2-agonist (SABA) สลับกับ Ipratropium bromide combined with nonselective beta2-agonist เทียบกับการพ่น SABA อย่างเดียว โดยเปรียบเทียบคะแนน Siriraj asthma score (SAS) ในผู้ป่วยที่ได้รับการ นอนโรงพยาบาล และการลดระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาพิสูจน์สมมติฐานแบบ prospective randomized controlled trial, single blinded ในผู้ป่วยเด็ก อายุ 2-15 ปี ที่มี Siriraj asthma score 4-7 คะแนน และได้รับการนอนโรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2561 จนถึง 31 พฤษภาคม พ.ศ.2562 ผู้ป่วย จะได้รับการสุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับ SABA สลับกับ Ipratropium bromide combined with nonselective beta2-agonist และกลุ่มควบคุม (SABA monotherapy) จากนั้นจะประเมิน SAS ขณะ admit และ 24 ชั่วโมงหลังการรักษา นำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบและนำระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาลของ ทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกัน

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยเด็กจำนวน 60 คน อายุ 2-15 ปี exclusion criteria 9 คน ปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการ 1 คน ผู้ป่วย 50 คน ได้ทำการสุ่มแยกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มควบคุม (SABA monotherapy) 28 คน และกลุ่มทดลอง (Ipratropium bromide combined with nonselective beta2-agonist สลับกับ SABA (dual therapy)) 22 คน พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย SAS ที่ลดลง 4.86 คะแนน (95%CI 4.36-5.36, P value <0.001) และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย SAS ที่ลดลง 2.92 คะแนน (95%CI 2.50-3.34, P value <0.001) เมื่อเปรียบเทียบกันพบว่ากลุ่มทดลอง มีคะแนนลดลงมากกว่า 1.93 คะแนน (95%CI 1.29-2.57, P value <0.001) และระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลในกลุ่มทดลองน้อยกว่ากลุ่มควบคุม 18.5 ชั่วโมง (95%CI 3.30-33.69, P value 0.026) เมื่อวิเคราะห์ผลการทดลองเพิ่มเติมพบว่าในกลุ่มทดลองสามารถลด SAS มากกว่า 3 คะแนนขึ้นไปได้มากกว่ากลุ่มควบคุม (odd ratio) ถึง 2.51 เท่า (P value 0.003) และค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้ป่วยที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาด้วยวิธีดังกล่าว 4 คน จะมากพอจะทำให้เห็นผลลัพธ์ รักษาสำเร็จเพิ่มขึ้น 1 คน (Number needed to treat=3.12)

คำสำคัญ Asthma, Ipratropium bromide combined with nonselective beta2 agonist, Siriraj Asthma score, Length of hospitalization

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานของทารกแรกเกิด ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ภูริณัฐ กาบย่อย, ชวินธ์ จันทร์จาง, พัชรพงษ์ พิธา, สรวิชญ์ พงศ์พิทยุตม์

ความเป็นมา

การใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นระยะเวลาานจะส่งผลเสียต่อทารกแรกเกิด และมีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลให้ทารกแรกเกิดไม่สามารถหยุดเครื่องช่วยหายใจได้ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานของทารกแรกเกิดจะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ในการดูแลรักษา ป้องกันผลกระทบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานของทารกแรกเกิดได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นระยะเวลาานมากกว่าหรือเท่ากับ 96 ชั่วโมงของทารกแรกเกิดที่หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดระยะวิกฤต 1 และ 2 (Neonatal Intensive Care Unit- NICU) โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์จากเหตุไปหาผลแบบย้อนหลัง (Retrospective cohort study) จากเวชระเบียนของทารกแรกเกิด โดยเก็บข้อมูลย้อนหลังในช่วงเดือน กันยายน พ.ศ. 2561 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2562 และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานของทารกแรกเกิดด้วยวิธี Multivariable logistic regression นำเสนอด้วยค่า Adjusted odds ratio (AOR) ; 95% Confident interval (95%CI) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ $p\text{-value} < 0.05$

ผลการศึกษา

ทารกแรกเกิดที่ใช้เครื่องช่วยหายใจน้อยกว่า 96 ชั่วโมงหลังเกิดมีจำนวน 56 รายและ ทารกแรกเกิดที่ใช้เครื่องช่วยหายใจมากกว่าหรือเท่ากับ 96 ชั่วโมงหลังเกิดมีจำนวน 58 ราย ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจมากกว่าหรือเท่ากับ 96 ชั่วโมงของทารกแรกเกิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ น้ำหนักแรกเกิด โดยพบว่าทารกที่มีน้ำหนักแรกเกิด $< 2,500$ กรัม มีโอกาสในการใช้เครื่องช่วยหายใจมากกว่าหรือเท่ากับ 96 ชั่วโมงมากกว่าทารกที่มีน้ำหนักแรกเกิด $\geq 2,500$ กรัม (AOR = 2.72; 95%CI = 1.24 – 5.95; $p\text{-value} 0.012$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานานของทารกแรกเกิดคือ Low birth weight (น้ำหนักแรกเกิดของทารกน้อยกว่า 2,500 กรัม) ดังนั้นจึงควรคาดการณ์ความเสี่ยง และเพิ่มการดูแลรักษาทารกแรกเกิดกลุ่มเสี่ยงที่ต้องใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นระยะเวลาานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันผลกระทบจากการใช้เครื่องช่วยหายใจเป็นเวลานาน

คำสำคัญ

ปัจจัยเสี่ยง เครื่องช่วยหายใจ ทารกแรกเกิด น้ำหนักแรกเกิด

ปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีวิตของผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลที่เข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ปพิชญา พิเชษฐบุญเกียรติ พ.บ.

บทคัดย่อ

ความสำคัญ

ภาวะหัวใจหยุดเต้น (Cardiac arrest) เป็นภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ที่ต้องได้รับการรักษาอย่างเร่งด่วนโดยการช่วยฟื้นคืนชีพ ผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลมีอัตราการรอดชีวิตน้อยมาก

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีวิตของผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาล

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษา Prognostic research รูปแบบ retrospective ในผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลอายุตั้งแต่ 18 ปี ที่เข้ารับการรักษาที่กลุ่มงานงานเวชศาสตร์ฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 – 30 กันยายน พ.ศ. 2561 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียนข้อมูลของผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาล ได้แก่ เพศ อายุสาเหตุ การช่วยเหลือเบื้องต้น การประเมินและการช่วยฟื้นคืนชีพ ผลการช่วยฟื้นคืนชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test, exact probability test และ Logistic regression

ผลการศึกษา

มีผู้ป่วยภาวะหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลที่เข้าเกณฑ์ศึกษาจำนวน 133 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 63.9) สาเหตุส่วนใหญ่ของภาวะหัวใจหยุดเต้นเป็นสาเหตุที่ไม่ใช่จากโรคหัวใจ หลังการช่วยฟื้นคืนชีพ ผู้ป่วยที่กลับมา มีสัญญาณชีพหลังจากการช่วยฟื้นคืนชีพ (ROSC) อย่างน้อย 20 นาทีขึ้นไปมีจำนวน 49 ราย (ร้อยละ 36.8) ปัจจัยที่มีผลต่อการรอดชีวิตของผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ คลื่นไฟฟ้าหัวใจแรกจับ ($p=0.004$) เวลาที่ใช้ในการออกเหตุ (response time) น้อยกว่า 8 นาที ($p=0.046$) และการกดนวดหัวใจเบื้องต้นโดยประชาชนที่พบเหตุการณ์ ($p=0.007$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความรู้ เกี่ยวกับการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น รวมทั้งเพิ่มจำนวนเครื่อง AED ในจุดชุมชนหรือในสถานที่สาธารณะ และระบบปฏิบัติการฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งสำคัญ ช่วยเพิ่มโอกาสการรอดชีวิตของผู้ป่วยหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาลได้

คำสำคัญ : ภาวะหัวใจหยุดเต้นนอกโรงพยาบาล ระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน การรอดชีวิต

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมองเห็นหลังการรักษาของผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางตาชนิดลูกตาแตก (open globe injury) ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

จากรุวรรณ ไชยเมือง, ชยุดพล ชัยวร, น้ำฝน เพ็ชรอนุรักษ์, สุวพันธ์ ถมมา, นเรศ พินิจราชกิจ

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

การบาดเจ็บทางตาชนิดลูกตาแตกมีความสำคัญทำให้ระดับการมองเห็นลดลง ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการมองเห็นหลังการรักษาที่แตกต่างกัน ยังไม่ปรากฏว่ามีการศึกษาเรื่องนี้ในจังหวัดเชียงราย คณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาในเรื่องนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อหาอุบัติการณ์การเกิดอุบัติเหตุทางตาชนิดลูกตาแตก (open globe injury) ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ในปี 2558 - 2561 และเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการพยากรณ์ระดับการมองเห็นหลังเกิดอุบัติเหตุทางตาชนิดลูกตาแตก

วิธีการศึกษา

การศึกษาย้อนหลังของผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางตาชนิดลูกตาแตกในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ตั้งแต่มกราคม พ.ศ. 2558 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2561 จากจำนวนผู้ป่วย 269 รายเป็นจำนวน 271 ตา ได้ทำการศึกษาจำนวน 150 ตา (คิดเป็นร้อยละ 55.35) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการมองเห็นหลังการรักษาโดยคัดผู้ป่วยที่ติดตามรักษาน้อยกว่า 3 เดือน มีปัญหาทางตาที่กระทบต่อระดับการมองเห็น และผู้ที่วัตรระดับสายตาไม่ได้จากการศึกษา

ผลการศึกษา

จากการศึกษา กลุ่มสูญเสียการมองเห็น 84 ตา เป็นเพศชาย 72 ราย (ร้อยละ 85.71) อายุเฉลี่ย 41.95 ± 19.68 ปี วัตถุประสงค์ที่พบมากที่สุดได้แก่ โลหะ 17 ตา (ร้อยละ 20.24) จากทำงานอื่น ๆ 23 ตา (ร้อยละ 27.38) และในกลุ่มระดับการมองเห็นปกติหรือการมองเห็นลดลง 66 ตา เป็นเพศชาย 59 ราย (ร้อยละ 89.39) อายุเฉลี่ย 36.955 ± 18.673 ปี วัตถุประสงค์ที่พบมากที่สุดได้แก่ โลหะ 19 ตา (ร้อยละ 28.79) จากการตัดหญ้า 19 ตา (ร้อยละ 28.79) จากการวิเคราะห์ทางสถิติปัจจัยที่มีผลต่อการสูญเสียการมองเห็น (น้อยกว่า 10/200) ได้แก่ จากวัตถุแก้ว กระจก เพิ่มความเสี่ยงเป็น 1.55 และ 1.68 เท่าตามลำดับ สาเหตุจากวัตถุระเบิด อุบัติเหตุจราจรเพิ่มความเสี่ยงเป็น 1.68 และ 1.61 เท่าตามลำดับ การบาดเจ็บแบบ globe rupture เพิ่มความเสี่ยงเป็น 1.69 เท่า ระดับการมองเห็นเริ่มต้น เพิ่มความเสี่ยงเป็น 6.33 เท่า การบาดเจ็บโชน 2 และ 3 เพิ่มความเสี่ยงเป็น 2.14 และ 2.96 เท่าตามลำดับ

สรุปผล

จากการศึกษาสรุปว่าปัจจัยที่มีผลต่อการสูญเสียการมองเห็นหลังเกิดอุบัติเหตุทางตาชนิดลูกตาแตกคือระดับการมองเห็นเริ่มต้น และโชนของการบาดเจ็บ และสาเหตุที่พบมากที่สุดเกิดจากการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานจึงควรใส่อุปกรณ์ป้องกันดวงตาขณะทำงาน

คำสำคัญ การบาดเจ็บทางตาชนิดลูกตาแตกปัจจัยที่บ่งถึงพยากรณ์ การมองเห็นหลังการบาดเจ็บทางตา

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคลากรทางการแพทย์ ทำวิจัยทางด้านการเรียนการสอน

มารยาท พรหมวิชานนท์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

การวิจัยด้านการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพแต่ในโรงพยาบาลในระดับจังหวัด ยังมีงานวิจัยด้านนี้จำนวนน้อย การศึกษานี้จึงทำเพื่อหาปัจจัยส่งเสริมและอุปสรรคในการทำวิจัยด้านการเรียนการสอน

วิธีการศึกษา

บุคลากรทางการแพทย์ที่ได้มีการเรียนการสอน จำนวน 207 ราย (แพทย์, ทันตแพทย์, เภสัชกร) ได้ถูกสำรวจให้ตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ โดยสมัครใจ มีข้อคำถามคือ ข้อมูลทั่วไป, ความสนใจในการทำวิจัยด้านการเรียนการสอน, ปัจจัยที่ส่งเสริมหรือแรงจูงใจในการทำวิจัย, ปัญหาหรืออุปสรรคในการทำวิจัย

ผลการศึกษา

มีบุคลากรที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 85 ราย จาก 207 ราย (47%) อายุเฉลี่ย 38.3 ± 7.4 ปี (27-57 ปี) ผู้ที่มีความสนใจการทำวิจัยด้านการเรียนการสอน 35 ราย (41.2%), ไม่สนใจ 23 ราย (27.1%) และไม่แน่ใจ 27 ราย (31.8%) ความเห็นที่คิดว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดคือ ภาระงานและเวลา 69 ราย (81.2%) รองลงมาคือ ขาดความรู้ด้านงานวิจัย 41 ราย (48.8%) สำหรับปัจจัยส่งเสริมหรือแรงจูงใจในการทำวิจัย ที่มากที่สุด คือ ต้องการพัฒนาการเรียนการสอน 51 ราย (60.7%) รองลงมา คือ มีทีมช่วย 50 ราย (59.5%) ซึ่งมากกว่าแรงจูงใจในการเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ หรือการได้นำเสนอต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับบุคลากรในกลุ่มที่สนใจ และไม่สนใจการทำวิจัยพบว่า แรงจูงใจที่ทำให้สนใจทำวิจัย คือ การต้องการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการเรียนการสอน มีความแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่สนใจอย่างชัดเจน ($P=0.005, 0.001$ ตามลำดับ)

วิจารณ์และสรุปผล

บุคลากรทางการแพทย์ส่วนหนึ่ง มีความสนใจในการทำงานวิจัยด้านการเรียนการสอน โดยมีทัศนคติที่ดี คือ ต้องการพัฒนาตนเอง และพัฒนาการเรียนการสอน เป็นหลัก ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่อาจจะช่วยส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยด้านนี้เพิ่มขึ้น น่าจะเป็นการให้ความรู้ด้านงานวิจัยแก่ผู้สนใจ และทีมที่ปรึกษา รวมทั้งทีมผู้ช่วยวิจัย

Take home message

ให้การสนับสนุนบุคลากรที่สนใจในการทำงานวิจัยด้านการเรียนการสอน ให้มีความรู้ด้านวิจัย เพื่อสร้างทีมในการทำงานวิจัยและเป็นทีมที่ปรึกษาต่อไป

ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการเกิดภาวะกรดแลคติกในเลือดในผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับยา metformin ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ปัญญาพล กอบพิงตน, นลวันท์ เชื้อเมืองพาน

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ยาเมทฟอร์มิน (metformin) เป็นยาที่ได้รับการแนะนำให้ใช้เป็นตัวแรกในการรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 แต่อาจก่อให้เกิดภาวะกรดแลคติกในเลือด ซึ่งแม้ว่าอุบัติการณ์น้อย แต่อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ การทราบปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดภาวะกรดแลคติกในเลือดในผู้ป่วยที่ได้รับยา metformin อาจช่วยป้องกันความเสี่ยงของการเกิดภาวะดังกล่าวได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิดภาวะกรดแลคติกในเลือดในผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับยา metformin

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาย้อนหลัง ในผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการรักษาด้วยยา metformin ที่มีในฐานข้อมูลของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2557 เพื่อติดตามข้อมูลจนครบ 3 ปี เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเกิด metformin associated lactic acidosis (MALA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test Fisher's exact test และเปรียบเทียบค่าสัดส่วนความเสี่ยงด้วย multivariable binomial regression model

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยที่ศึกษา 6,083 รายพบการเกิด MALA 53 ราย (ร้อยละ 0.87) ผู้ป่วยที่มี eGFR น้อยกว่า 60 มิลลิลิตรต่อนาที มีโอกาสเกิด MALA 4.237 เท่า (risk ratio=4.237, $p < 0.001$, 95% CI=2.400-7.480) ผู้ป่วยที่ได้รับยา Metformin มากกว่า 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน มีโอกาสเกิด MALA 2.445 เท่า (risk ratio=2.445, $p = 0.003$, 95% CI=1.35-4.428) ผู้ป่วยที่ได้รับยา NSAIDs มีโอกาสเกิด MALA 2.919 เท่า (risk ratio=2.919, $p = 0.016$, 95% CI=1.225-6.958) ผู้ป่วยที่ได้รับยา ACEI หรือ ARB พบโอกาสเกิด MALA 0.309 เท่า (risk ratio=0.309, $p < 0.001$, 95% CI=0.173-0.555)

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ควรใช้ยา metformin ด้วยความระมัดระวังในผู้ป่วยที่มี eGFR น้อยกว่า 60 มิลลิลิตรต่อนาที หลีกเลี่ยงการให้ยา metformin มากกว่า 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน และควรหลีกเลี่ยงการใช้ยา NSAIDs ร่วมกับยา metformin เนื่องจากสัมพันธ์กับความเสี่ยงต่อการเกิด MALA ที่เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: โรคเบาหวาน metformin ภาวะกรดแลคติกในเลือด metformin associated lactic acidosis

ปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับผลทางพยาธิวิทยาของปากมดลูกแบบ HSIL จากการตัดชิ้นเนื้อ ที่คลินิกคอลโปสโคป โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

นัฐพงศ์ กวางทอง, วิชาฤทธิ์ จันทร์อุดม, รัฐพงษ์ ผาแก้ว, ศุภจิภา เพราะจะโป๊ะ, เสาวนิตย์ อริยะดิบ, วิธิดา นียลาวิระ

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ปัจจุบันได้มีการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกเพิ่มมากขึ้น สามารถลดอัตราการเกิดมะเร็งปากมดลูก โดยหากผลตรวจเป็น HSIL จะสามารถพัฒนาไปเป็นมะเร็งปากมดลูกได้ร้อยละ 10 ใน 2-10 ปี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญกับการเกิดรอยโรค HSIL เพื่อนำมาช่วยในการรักษา และติดตามผลอย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์

เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับผลพยาธิวิทยาแบบ High grade squamous intraepithelial lesion (HSIL) จากการตรวจชิ้นเนื้อ ในกลุ่มคนที่มีผลการทำ pap smear ผิดปกติ ชนิดน้อยกว่า HSIL และได้รับการตัดชิ้นเนื้อ ของปากมดลูกจากการส่องกล้อง Colposcope

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบ Retrospective Cross - sectional study ในผู้หญิงที่ได้รับการตัดชิ้นเนื้อจากการส่องกล้องที่คลินิกคอลโปสโคป แผนกสูติรีเวชวิทยา โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ในเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2562 โดยเก็บข้อมูลจากเวชระเบียน และแบบฟอร์มการส่องกล้องตรวจชิ้นเนื้อปากมดลูก จากนั้นนำผลพยาธิวิทยา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความผิดปกติตั้งแต่ HSIL ขึ้นไป และกลุ่มที่มีความผิดปกติต่ำกว่า HSIL แล้วเปรียบเทียบปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และคำนวณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดย multivariable risk ratio regression

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยที่ติดเชื้อ HIV มีโอกาสที่ผลทางพยาธิวิทยา ตั้งแต่ HSIL ขึ้นไป เป็น 4.14 เท่า [95% CI of OR = 1.512 11.314] ($p=0.006$) และผู้ป่วยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งก่อนอายุ 20 ปี เป็น 2.44 เท่า [95% CI of OR = 1.512 11.314] ($p=0.034$) ส่วนผู้ป่วยที่อยู่ในวัยหมดประจำเดือน และผู้ป่วยที่เป็นโรค SLE หรือใช้ยากดภูมิคุ้มกันมีโอกาสเป็น 2.18 และ 3.93 ตามลำดับ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลพยาธิวิทยาแบบตั้งแต่ HSIL ขึ้นไปมักพบได้บ่อยในผู้ป่วยที่มีประวัติการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 20 ปี และผู้ป่วยที่มีประวัติการติดเชื้อ HIV ปัจจัยอื่น เช่น ภาวะวัยหมดประจำเดือน และ ประวัติการเป็นโรค SLE หรือได้รับยาที่มีผลกดภูมิคุ้มกัน เพิ่มโอกาสการมีผลตรวจเป็น HSIL มากขึ้น การศึกษาครั้งนี้อาจนำไปใช้พิจารณาทำ LEEP ซึ่งเป็นการตรวจวินิจฉัยและรักษาในครั้งเดียว สำหรับผู้ป่วยที่มีผล pap smear ที่ต่ำกว่า HSIL แต่มีปัจจัยเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาโดยเร็ว ลดการนัดตรวจ และทำหัตถการกับผู้ป่วยหลายครั้ง

คำสำคัญ

High grade squamous intraepithelial lesion (HSIL) การส่องตรวจช่องคลอด การตรวจคัดกรองปากมดลูก ด้วยวิธี Pap smear มะเร็งปากมดลูก

ผลของการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่กับความเสี่ยงในการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลัน ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ปิยาภรณ์ ศิริจันทร์ชื่น, นลวันท์ เชื้อเมืองพาน, เพ็ญพิชญา ก้อนตุก, กัญจิกา สมมา, กนกนภัส วงศ์ศิริลักษณ์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

เนื่องจากมีผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเป็นโรคในระบบทางเดินหายใจที่มีผู้ป่วยเป็นจำนวนมากโรคหนึ่ง ซึ่งในผู้ป่วยกลุ่มนี้มีจำนวนหนึ่งเสียชีวิตจากอาการกำเริบเฉียบพลัน อาการกำเริบเฉียบพลันมีระดับความรุนแรงแตกต่างกัน อาจเป็นตั้งแต่รุนแรงน้อยจนถึงรุนแรงมากซึ่งมักเป็นร่วมกับภาวะหายใจล้มเหลว จากงานวิจัยในปัจจุบันหลายงานวิจัยได้แสดงให้เห็นว่าการได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ในแต่ละปี มีประสิทธิภาพในการช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยกลุ่มนี้อย่างมีนัยสำคัญ การศึกษานี้ต้องการศึกษาผลของวัคซีนไข้หวัดใหญ่จะมีส่วนช่วยลดอัตราการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยคนไทยอย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบอุบัติการณ์ของการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่ได้รับและไม่ได้รับวัคซีนเกี่ยวกับอุบัติการณ์การเกิดภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล การใช้ปฏิชีวนะ ภาวะหายใจล้มเหลว และการเสียชีวิต

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงอภิป്രายย้อนหลังในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจำนวน 441 คนที่ได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ โดยได้จัดทำแบบสอบถามที่มีตัวแปรที่ต้องการศึกษา และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

มีผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังทั้งหมด 441 คน ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ได้รับวัคซีน 174 คน และไม่ได้รับวัคซีน 267 คน ผู้ป่วยที่ได้รับวัคซีนมีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลัน 3.92 ครั้งต่อปี และคนที่ไม่ได้รับวัคซีนมีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการเกิดอาการกำเริบเฉียบพลัน 3 ครั้งต่อปี จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับวัคซีนมีจำนวนครั้งของอาการกำเริบเฉียบพลันมากกว่าผู้ป่วยที่ไม่ได้รับวัคซีนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.651$) ทั้งนี้ผู้ป่วยที่ได้รับวัคซีนมีภาวะหายใจล้มเหลวที่น้อยกว่าโดยมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติ ($RR=0.65$, $p=0.061$) และผู้ป่วยที่ได้รับวัคซีนมีระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลน้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($RR=0.69$, $p=0.034$) ผู้ป่วยที่ศึกษาไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการใช้ยาปฏิชีวนะ ($p=0.591$) และการเสียชีวิต ($p=0.162$)

อภิป്രายสรุปผล

งานวิจัยฉบับนี้ได้แสดงให้เห็นว่าการได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่ไม่สามารถลดอัตราการกำเริบเฉียบพลันของโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้รับวัคซีน แต่อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับวัคซีนไข้หวัดใหญ่สามารถลดภาวะหายใจล้มเหลวและลดระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลได้ ทั้งนี้จำนวนครั้งของอาการกำเริบเฉียบพลันอาจขึ้นอยู่กับความรุนแรงของตัวโรคเดิมที่ผู้ป่วยเป็นอยู่ก่อนเริ่มงานวิจัย ซึ่งไม่ได้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คำสำคัญ: โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง, วัคซีนไข้หวัดใหญ่, อาการกำเริบเฉียบพลัน

ผลของการยุติการตั้งครรภ์ ผลข้างเคียง และภาวะแทรกซ้อนในการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา medabon

บุญญาดา โรจน์ฤทธาการ, นันทิกานต์ วงศ์ไชยา, ธราพงษ์ เพ็ชรสวรรค์; พญางงิณี วุฒิสรรพ์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ในการตั้งครรภ์บางภavnนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องทำการหยุดยุติการตั้งครรภ์เนื่องจากหลายสาเหตุ อาทิเช่น การตั้งครรภ์นั้นส่งผลต่อสุขภาพของมารดา เด็กในครรภ์มีภาวะผิดปกติ หรือเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งจำเป็นจะต้องยุติการตั้งครรภ์ไป โดยวิธีการยุติการตั้งครรภ์นั้นมีอยู่หลากหลายวิธีซึ่งแต่ละวิธีมีข้อดีข้อเสียและภาวะแทรกซ้อนที่แตกต่างกัน และจากการศึกษาพบว่าการใช้ยา medabon เป็นวิธีที่สะดวกสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีประสิทธิภาพสูงแต่ในประเทศไทยยังไม่มีการศึกษาประสิทธิภาพและผลข้างเคียง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของการยุติการตั้งครรภ์ผลข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนในการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยา medabon ที่ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาแบบ retrospective cohort study โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บข้อมูลของหญิงตั้งครรภ์ที่มีความประสงค์ยุติการตั้งครรภ์และเป็นการตั้งครรภ์ที่มีข้อบ่งชี้ที่จะต้องยุติการตั้งครรภ์จากเวชระเบียนทางการแพทย์ในปีงบประมาณ 2560-2561 จำนวน 184 รายและนำมาคำนวณประสิทธิภาพของยา Medabon โดยคิดเป็นร้อยละของผลยุติการตั้งครรภ์ที่สมบูรณ์ต่อการไม่ยุติการตั้งครรภ์และผลข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อน

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับยา Medabon เพื่อใช้ในการยุติการตั้งครรภ์ ทั้งหมดจำนวน 184 ราย อายุ 12-45 ปี อายุเฉลี่ย 29.51 ± 8.22 ปี อายุครรภ์ ไม่เกิน 12 สัปดาห์ และมีอายุครรภ์เฉลี่ย 55.72 ± 14.55 วัน จากการศึกษาพบว่า มีหญิงตั้งครรภ์ที่แท้งโดยสมบูรณ์จำนวน 138 ราย (ร้อยละ 75) หญิงตั้งครรภ์ที่แท้งโดยไม่สมบูรณ์จำนวน 46 ราย (ร้อยละ 25) หญิงตั้งครรภ์ที่มีผลข้างเคียงจากการใช้ยามีจำนวน 30 คน (ร้อยละ 16.3) แบ่งเป็นภาวะปวดท้องมากจำนวน 25 ราย (ร้อยละ 13.59) มีไข้ 3 ราย (ร้อยละ 1.63) มีอาการคลื่นไส้อาเจียน 1 ราย (ร้อยละ 0.54) และมีอาการแพ้ยา 1 ราย (ร้อยละ 0.54) และเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการใช้ยาจำนวน 22 ราย (ร้อยละ 11.96) แบ่งเป็น มีภาวะเลือดออกมากทางช่องคลอด 18 ราย (ร้อยละ 9.78) และมีภาวะเลือดจาง 4 ราย (ร้อยละ 2.17)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การใช้ยา Medabon ในการยุติการตั้งครรภ์มีประสิทธิภาพทำให้เกิดการยุติการตั้งครรภ์โดยสมบูรณ์ ร้อยละ 75 มีผลข้างเคียงจากการใช้ยา ร้อยละ 16.3 และมีภาวะแทรกซ้อนจากการใช้ยา ร้อยละ 11.96

คำสำคัญ ยา Medabon , การยุติการตั้งครรภ์,ผลข้างเคียงจากยา medabon ,ภาวะแทรกซ้อนจากยา medabon

ภาวะการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเด็กโรคลมชักและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

พุทธิดา เสดวงษ์, ปิติ เทลินชัยวานิช

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

โรคลมชักเป็นโรคทางระบบประสาทที่พบได้บ่อยที่สุดในผู้ป่วยเด็ก การรักษาลมชักในเด็กใช้ระยะเวลานาน และมักพบโรคร่วม เช่น พัฒนาการล่าช้า ปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ ผู้ดูแลผู้ป่วยจึงมีภาวะการดูแลและความเครียดที่มากขึ้น และคุณภาพชีวิตลดลง

วัตถุประสงค์

ศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการดูแล ภาวะเครียดในผู้ดูแล และระดับคุณภาพชีวิตของผู้ดูแลผู้ป่วยเด็กโรคลมชัก

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่งแบบตัดขวาง ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2561 ถึง 31 มกราคม 2562 ผู้ดูแลหลักของผู้ป่วยเด็กโรคลมชักที่มารับการรักษาที่ห้องตรวจผู้ป่วยภายนอกสาขาโรกระบบประสาทโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ทำการตอบแบบสอบถามที่ประกอบด้วย 1.แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแล 2. Zarit Burden Interview (ZBI) เพื่อวัดระดับภาวะการดูแล 3. Caregiver Strain Index (CSI) เพื่อวัดระดับภาวะเครียดในผู้ดูแล และ 4. เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ (WHOQOL-BREF-THAI) และมีการเก็บข้อมูลประวัติการรักษาผู้ป่วยจากเวชระเบียน

ผลการศึกษา

ผู้ดูแลทั้งหมด 70 ราย อายุเฉลี่ย 38.9 ± 10.3 ปี ผู้ดูแลส่วนใหญ่ร้อยละ 66.2 ไม่มีภาวะการดูแลหรือมีระดับน้อย ร้อยละ 88.6 ไม่มีความเครียดสูง และมีคุณภาพชีวิตปานกลาง ร้อยละ 53.2 ภาวะการดูแลมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับความเครียดของผู้ดูแล และสัมพันธ์เชิงลบในระดับปานกลางกับคุณภาพชีวิตของผู้ดูแล ปัจจัยที่มีผลต่อการภาวะการดูแล ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ดูแลต่ำกว่าชั้นมัธยมปลาย (OR 0.04, 95% CI 1.26-992.24, $p=0.036$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ดูแลผู้ป่วยเด็กโรคลมชักส่วนใหญ่ไม่มีภาวะการดูแลหรือมีในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อภาวะการดูแล ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ดูแลต่ำกว่า ชั้นมัธยมปลาย ภาวะว่างงานของผู้ดูแล และการบริหารยา 3 ครั้งขึ้นไปต่อวัน

คำสำคัญ : ภาวะการดูแล ภาวะเครียดในผู้ดูแล คุณภาพชีวิตของผู้ดูแลโรคลมชัก

ภาวะสภาพจิตใจและความเหนื่อยล้าในการทำงานของอาจารย์แพทย์และเรสลิเดนต์ ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

Wannaphorn Rotchanapanya

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของแพทย์ที่มีมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเหนื่อยล้าในการทำงาน เป็นที่มาของการศึกษาถึงภาวะหมดไฟในการทำงานของแพทย์ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

เก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามตามความสมัครใจ อิงตามแบบประเมินภาวะหมดไฟ MBI-GS

ผลการศึกษา

แพทย์เข้าร่วมตอบแบบสอบถามทั้งหมด 88 คน มีระดับความรู้สึกเหนื่อยล้าทางอารมณ์ปานกลาง มีความเหนื่อยล้าค่อนข้างต่ำ และมีความมีประสิทธิภาพในการทำงานค่อนข้างสูง การวิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะหมดไฟ พบว่าเพศชายมีคะแนนความเหนื่อยล้าสูงมากกว่าเพศหญิง 5.3 เท่า (95% CI; .110, 25.68, $p=0.038$) ในด้านประสิทธิภาพการทำงานพบว่า การทำงานนอกเวลาราชการเดือนละ 8-10 วัน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ 6.2 เท่าเมื่อเทียบกับจำนวนการทำงานนอกเวลาราชการอื่น (95% CI; 1.3, 28.87, $p=0.021$) ขณะที่ความรู้สึกต่อภาระงานการทำงานในเวลามากไป มีผลลดประสิทธิภาพการทำงานลดลงเหลือ 0.3 เท่า (95% CI; 0.13, 0.93, $p=0.036$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

แพทย์ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ มีระดับความรู้สึกเหนื่อยล้าทางอารมณ์ปานกลาง มีความเหนื่อยล้าค่อนข้างต่ำ ความมีประสิทธิภาพในการทำงานค่อนข้างสูง และ ปัจจัยความรู้สึกต่อภาระการทำงานในเวลามากไป ลดประสิทธิภาพการทำงานลดลงไป 70 เปอร์เซ็นต์

คำสำคัญ : ภาวะหมดไฟ ความเหนื่อยล้า แพทย์

ระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน การเคลื่อนไหวร่างกาย และการเข้าสังคม ของผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ในจังหวัดเชียงราย

มารยาท พรหมวีระนันท์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน และการเข้าสังคมของผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว เป็นข้อมูลพื้นฐานส่วนหนึ่ง ที่จะนำปัญหาที่พบ ไปพัฒนาระบบการให้บริการทางการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อได้ทราบระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน การเคลื่อนไหวร่างกาย และการเข้าสังคม ของผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ในจังหวัดเชียงราย

วิธีการศึกษา

การศึกษาแบบพรรณนา (descriptive study) โดยทบทวนข้อมูลทางเวชระเบียนของผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหวที่ได้รับการตรวจประเมินและออกเอกสารรับรองความพิการ ในปี พ.ศ.2561 ข้อมูลจากแบบฟอร์มการบันทึกระดับความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน การเคลื่อนไหวร่างกาย และการเข้าสังคม ด้วยแบบประเมิน International classification of Functioning, disability and health (ICF) ที่ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ผลการศึกษา

จากผู้พิการ 360 ราย มีอายุเฉลี่ย 62.3 ± 19.2 ปี (1-97 ปี) สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากโรคหลอดเลือดสมอง รองมาคือโรคข้อและกระดูกขาหัก ตามลำดับ ระดับความสามารถที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาในการเข้าสังคมและกิจกรรมนันทนาการ (ร้อยละ 99.4) รองลงมาคือ ปัญหาด้านการประกอบอาชีพและรายได้ (ร้อยละ 95) และปัญหาด้านการเดิน (ร้อยละ 42.5) ตามลำดับ ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ป่วยบาดเจ็บสมอง มีปัญหาด้านการใส่เสื้อผ้า และการกินอาหาร มากกว่าโรคอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ในจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ระดับความสามารถ ส่วนใหญ่มีปัญหามากที่สุด คือ ทางด้านการประกอบอาชีพ การเข้าสังคมกิจกรรมนันทนาการ และการเดิน โดยกลุ่มผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพที่สมอง จะมีปัญหาความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันมากกว่ากลุ่มโรคอื่น ดังนั้นการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ ควรให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งฟื้นฟูทางร่างกายให้ช่วยเหลือตัวเองได้มากที่สุด การเดิน การขับชี่พาหนะ ฟื้นฟูด้านอาชีพ และสร้างแรงจูงใจให้กลับไปเข้าสังคม

คำสำคัญ ผู้พิการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว, ระดับความสามารถ, ICF

ลักษณะทางคลินิกที่บ่งชี้ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันในผู้ป่วยอัมพาตหลอดเลือดสมอง ที่เข้ารับบริการ ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ณัฐวรรณ ฉัตรมยุรวงศ์, ณัฐนิชา นิลทยก, วิมุตตา พรหมแสน, สลิลลา เบญจมาภา, พัทธรา เรืองวงศ์โรจน์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

โรคอัมพาตหลอดเลือดสมอง (Stroke) ถือเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญที่ทำให้เกิดการสูญเสียความสามารถและพิการ รวมถึงเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับ 1 ของประชากรไทย ในปัจจุบันมีการศึกษาในต่างประเทศพบว่ามีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการพยากรณ์ของโรค แต่ยังไม่มีการทำการศึกษาศึกษาในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาลักษณะทางคลินิกที่มีผลต่อค่าการเปลี่ยนแปลงของค่าดัชนีบาร์เธลระหว่างก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์และหลังเข้ารับการทำกายภาพบำบัด ณ โรงพยาบาลชุมชนในผู้ป่วยอัมพาตหลอดเลือดสมอง

วิธีการศึกษา

เป็นการเก็บข้อมูลแบบ Retrospective cohort data collection ในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นอัมพาตหลอดเลือดสมองครั้งแรกที่เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 509 ราย โดยทำการจัดกลุ่มศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ป่วยที่มีศักยภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพไม่ดี ($\Delta BI < 2$) และกลุ่มผู้ป่วยที่มีศักยภาพในการฟื้นฟูสมรรถภาพดี ($\Delta BI \geq 2$) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติ Fisher exact probability test, Student's t-test, The Wilcoxon rank-sum test และสถิติ Logistic regression analysis โดยมีการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรทั้งหมดแบบ multivariate logistic regression พบว่า ลักษณะทางคลินิกที่บ่งชี้ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันในผู้ป่วยอัมพาตหลอดเลือดสมองที่เข้ารับบริการ ณ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี), ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล, ค่า HDL-C และการได้รับยาละลายลิ่มเลือด ($p < 0.05$) ส่วนข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ และประวัติทางการแพทย์ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง, โรคเบาหวาน, โรคไขมันโลหิตสูง, โรคหัวใจ, ประวัติการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ ข้อมูลทางการแพทย์อื่นๆ รวมถึงประวัติการรักษาด้วยการทำหัตถการนั้นไม่พบความแตกต่างทางสถิติในผู้ป่วยทั้งสองกลุ่ม ($p > 0.05$)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้สูงอายุ, ระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล, ค่า HDL-C และการได้รับยาละลายลิ่มเลือดในผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นอัมพาตหลอดเลือดสมอง มีผลต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

คำสำคัญ อัมพาตหลอดเลือดสมอง, ความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน, ค่าดัชนีบาร์เธล

ลักษณะอาการทางคลินิก ระบาดวิทยาและผลตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยเด็กที่มีอาการของโรค กระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบเฉียบพลันที่เกิดจากเชื้อ Rotavirus และ non-Rotavirus ในจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย

สืบพงษ์ นัวตระกูล, ศุภกรณ์ อุณหน้อย, สุกนตธิ ยะระนันท์, พิทวัส จักรสมศักดิ์, วรุฒม์ ธารินทร์, จุลพงศ์ จันทร์ดี

ความเป็นมา

อาการท้องเสียเฉียบพลัน (acute diarrhea) ในเด็กมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย เช่น สารเคมี การติดเชื้อแบคทีเรีย และการติดเชื้อไวรัสซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการติดเชื้อไวรัสโดยเฉพาะเชื้อ Rotavirus เป็นไวรัสที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบเฉียบพลันในเด็กมากที่สุดการติดเชื้ออาจก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วยรุนแรงและเสียชีวิตได้ โดยเฉพาะในเด็กที่อายุต่ำกว่า 60 เดือนทั้งยังมีการระบาดที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุพื้นที่และฤดูกาลซึ่งในจังหวัดเชียงรายมีข้อมูลระบาดวิทยา ลักษณะอาการทางคลินิกและผลตรวจทางห้องปฏิบัติการของเชื้อ Rotavirus และ non-Rotavirus ที่จำกัด จึงทำให้เกิดความสนใจในการศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลทางสถิติดังกล่าวของทั้ง 2 กลุ่ม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบาดวิทยา ลักษณะอาการทางคลินิกและผลตรวจทางห้องปฏิบัติการระหว่างผู้ป่วยเด็กที่เป็นโรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบจากเชื้อ Rotavirus และ non-Rotavirus

วิธีการศึกษา

การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบ hospital based case-control study วิเคราะห์ข้อมูลแบบ retrospective data collection โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลังของผู้ป่วยเด็กอายุไม่เกิน 60 เดือน (5 ปี) ที่มีอาการของโรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบเฉียบพลันที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 โดยใช้ case record form ในการเก็บข้อมูลผู้ป่วย ได้แก่ เพศ อายุ ที่อยู่ วันที่เข้ารับการรักษา จำนวนวันที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษา ลักษณะอาการทางคลินิก และผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ และใช้ RT-PCR Rotavirus genotype report ที่รายงานผลตรวจ Rotavirus ในอุจจาระ โดยนำข้อมูลของผู้ป่วยที่มีผลการตรวจอุจจาระ Rota-positive เปรียบเทียบกับ Rota-negative ใช้การวิเคราะห์สถิติแบบ parametric statistical t-test, Fisher exact probability test, Univariable logistic regression และ Multivariable logistic regression

ผลการศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 124 คน พบผลการตรวจอุจจาระ Rotavirus positive 31 คน (25%) และ Rotavirus negative 93 คน (75%) ในกลุ่ม Rotavirus positive ประกอบด้วยเพศชาย 17 คน (54.84%) และเพศหญิง 14 คน (45.16%) ส่วนมากพบการติดเชื้อโรตาในเด็กที่อายุน้อยกว่า 36 เดือน (83.88%) ผู้ป่วยที่ติดเชื้ออาศัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงรายมีจำนวนมากที่สุดคือมีจำนวน 17 คน (54.84%) และพบการติดเชื้อมากที่สุดในฤดูร้อนโดยเดือนที่พบผู้ป่วยมากที่สุดคือเดือนเมษายนและมีนาคม ลักษณะอาการทางคลินิกจำนวนครั้งที่อาเจียน vomiting amount ที่เพิ่มขึ้นมีโอกาสดูพบ Rota positive มากกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มี vomiting 1.14 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.035) และผู้ป่วยที่มีค่าของ bicarbonate ในเลือดแรกได้รับผิดปกติจะมีโอกาสตรวจพบ Rota positive มากกว่ากลุ่มผู้ป่วยที่มีค่าของ bicarbonate ปกติ 4.62 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.035) ซึ่งทั้ง 2 ค่านี้มีความแม่นยำในการทำนายว่าผู้ป่วยจะมี Rota positive ได้ร้อยละ 73.25

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยเด็กอายุไม่เกิน60เดือนที่มีอาการของโรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบเฉียบพลันซึ่งเกิดจากการติดเชื้อโรตาไวรัสพบว่ามีภาวะขาดน้ำในช่วงอายุ12-23เดือนมากที่สุดฤดูกาลที่มีการระบาดมากที่สุดคือในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายนที่มีการระบาดมากที่สุดคืออำเภอเมืองเชียงรายลักษณะอาการทางคลินิกและผลตรวจทางห้องปฏิบัติการระหว่างผู้ป่วยเด็กที่เป็นโรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบจากเชื้อRotavirus และ non-Rotavirus ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ vomiting amount และ bicarbonate

คำสำคัญ Rotavirus, acute gastroenteritis, pediatric

รวบรวมผลงานวิจัยประจำปี 2563

อัตราการอยู่รอดและปัจจัยเสี่ยงของการกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษาของผู้ป่วยมะเร็ง ต่อมน้ำเหลืองชนิด diffuse large B-cell lymphoma ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

Piyapong Kanya, ปิยาภรณ์ ศิริจันทร์ชื่น , นลวันท์ เชื้อเมืองพาน

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

โรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองชนิด diffuse large B-cell lymphoma (DLBCL) เป็นมะเร็งต่อมน้ำเหลืองที่พบได้บ่อยที่สุดในประเทศไทย โดยหนึ่งในสามของผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อการรักษาหรือกลับมาเป็นซ้ำหลังจากที่รักษาหายแล้ว

วัตถุประสงค์

ศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษาของผู้ป่วย DLBCL อัตราการอยู่รอดโดยรวมที่ 3 ปีของผู้ป่วย DLBCL

วิธีการศึกษา

การศึกษาย้อนหลังโดยเก็บข้อมูลจากเวชระเบียนของผู้ป่วยมะเร็งต่อมน้ำเหลือง ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ตั้งแต่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 ถึง 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงโดย Cox Proportional Hazard Regression Analysis โดยแสดงช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ P-value น้อยกว่า 0.05

ผลการศึกษา

ผู้ป่วย DLBCL 101 ราย อายุเฉลี่ย 58.82 ปี พบผู้ป่วยกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษา 41 ราย (40.59%) โดยปัจจัยเสี่ยงของการกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษาของผู้ป่วย DLBCL ได้แก่ ระยะของโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองตาม Ann Arbor staging system ที่ 3-4 (HR 2.21; 95% CI 1.06-4.62, p=0.035) และระดับ Lactate dehydrogenase (LDH) ในเลือดที่สูงกว่าปกติ [hazard ratio (HR) 4.01; 95% CI 1.66-9.68, p=0.002] อัตราการอยู่รอดโดยรวมที่ 3 ปี ของผู้ป่วย DLBCL ที่มีระยะของโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองตาม Ann Arbor staging system ที่ 1-2 มากกว่ากลุ่มที่มีระยะโรคที่ 3-4 (74% และ 46% ตามลำดับ, p=0.005) ผู้ป่วยที่มีระดับ LDH ในเลือดปกติมากกว่ากลุ่มที่มีระดับ LDH ในเลือดที่สูงกว่าปกติ (75% และ 52% ตามลำดับ, p=0.008)

สรุปและข้อเสนอแนะ

ระยะของโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลืองตาม Ann Arbor staging system ที่ 3-4 และระดับ LDH ในเลือดที่สูงกว่าปกติ เป็นปัจจัยเสี่ยงของการกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษาผู้ป่วย DLBCL โดยปัจจัยดังกล่าวมีผลต่ออัตราการอยู่รอดโดยรวมของผู้ป่วย

คำสำคัญ: การกลับมาเป็นซ้ำหรือไม่ตอบสนองต่อการรักษาผู้ป่วย DLBCL ปัจจัยเสี่ยง ระดับ LDH ในเลือด ระยะของโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง

Soft sciences สามารถช่วยเพิ่ม EQ และลดความเครียดในการเรียนระดับคลินิกของนักศึกษาแพทย์ ได้ดีหรือไม่ (Could soft sciences promote E.Q. and reduce stress in studies of medical students?)

นพ.วิเชช ธรรมปัญญา, ดร.ภมรศรี ศรีวงศ์พันธ์, ผศ.(พิเศษ) นพ.จุลพงษ์ จันทร์ดี

A study by the fifth year medical students of the academic year 2017 found that medical students were stressful from the hard work. And there is no way to drain stress in the right way. The more stressed a medical student faced, the more depression they faced up to 7.8 times.

Summary of work:

Special supplementary courses (Soft sciences) for the 4th year medical students year 2018, consisting of all eight activities from thirteen events for three months. These programs were organized in the course of medical students held on Wednesday from 3.00 p.m. to 4.30 p.m. The examples of these activities were yoga, music, art, etc.. Assessment of the satisfaction of activities was done to find out what activities can develop the ability of medical students in which aspect and how much they helped. Selection the most 4 favorite activities to be held for next year by medical students. Measurement of EQ, stress score before and after all activities was achieved.

Summary of results:

All 42 medical students compose of 17 males, 25 females. Stress score didn't change, p-value= 0.66. Yoga therapy, music therapy, art therapy, aerobic dance were popular voted. In medical students' perspective showed that art therapy can develop best for teamwork, creation, harmony and humanity. Yoga therapy mark promotes concentration, relaxation and strength of muscle The most 4 favorites were yoga, art, aerobics dance and music therapy.

Discussion:

The duration of the study is short and the activity is quite tight. Any activity managed can support our medical students in many modalities. But if we choose only the 4 activities they have voted for will be more appropriated, it would be beneficial for medical students.

Conclusions:

Soft sciences are useful for many purposes such as enhancing bod strength and creativity. It should be part of learning for medical students.

การศึกษาผลของการ SKT ต่อการเปลี่ยนแปลง ระดับ Salivary cortisol รวมถึงการเปลี่ยนแปลง
สัญญาณชีพและระดับความเครียดในนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรม Soft Sciences
ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

นพ.วิเชช ธรรมปัญญา, ผศ.(พิเศษ)นพ.จุลพงษ์ จันทรดีตะ, พญ.นลวันท์ เชื้อเมืองพาน, รศ.ดร.สมพร กันทรดุษฎี-เตรียมชัยศรี, ผศ.ดร.อัญชลี จิตธรรมดา

ABSTRACT

INTRODUCTION

A study conducted by the fifth year medical students in the academic year 2017 revealed about the stress experienced by medical students. Soft sciences program on stress reduction were started. One was SKT. This activity focuses on the use of meditation and breathing to control the changes and to balance in the physical and mental activities

Summary of work:

Soft sciences program for the 4th year medical students year 2018, consisting of all eight activities from thirteen events held on Wednesday from 3.00 pm. to 4.30 pm. for three months. The data collected is the blood pressure of the medical student, pulse rate, respiratory rate, and stress value ST-5. The cortisol levels in saliva were collected before and after this activity

Summary of results:

All 29 medical students participated in the study 13 males, 16 females Average age is 21.1±0.4.GPAX average was 2.9±0.4. Statistically significant reduction in all following parameters of respiratory rate, pulse rate and salivary cortisol p-value=<0.001, 0.037 and 0.019 respectively). The diastolic blood pressure was statistically significantly increased than beginning (p<0.001)

DISCUSSION

PR, RR, and salivary cortisol were significantly decreased. Higher DBP is most likely due to the fact that medical students are deeply stressed, but if they are trained for a long time, it will be beneficial to reduce stress in the long run.

CONCLUSIONS:

SKT is a stress-reliever that helps medical students to apply in their daily lives, including in patient care. It can improve the quality of life of medical students.

การสอนด้วยสื่อวิดีโอเทียบกับการสอนรูปแบบปกติให้ผลลัพธ์ที่ต่างกันหรือไม่ สำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 4

นพ.วิเชช ธรรมปัญญา, พญ.กิเร็น โชนี, นพ.ปิติ เพลินชัยวานิช, ดร.ภมรศรี ศรีวงศ์พันธ์, นพ.จุลพงษ์ จันทร์ดี

Introduction

Because part of the teaching is still using traditional lectures but the teaching load of the instructors is quite considerable in Chiang Rai, which is a center hospital, therefore, research on the use of instructional media as a video medium compared to traditional teaching to see the suitability of adaptive study for numerous workload.

Summary of work:

The 4th year medical students in the academic year of 2018, 10 groups each, consisting of 6 males and 14 females. No difference in GPA. Both groups having to experience both types of learning by dividing and crossing each other. Collecting information about satisfaction in teaching, obtaining knowledge, including pre and posttest.

Summary of results:

The instructor prepared every video of the lecture for the medical students to study. Some subjects found that the pre-test scores of fresh teaching group and in the video viewing group is statistical significance $p\text{-value}=0.005$. But after studying according to their own method, there is no statistical significance $p\text{-value} 0.136$. Other subjects do not differ or change in both tests. Satisfaction of teaching styles and the knowledge gained in both types is not statistically different.

Discussion:

Medical students with weak academic results should study directly with the teacher, but medical students who can learn quickly can learn through video media that the instructor has prepared. Medical students are satisfied with the patterns of knowledge and knowledge gained through both types identically

Conclusions:

The use of video media in teaching and learning is also useful for learners who are ready to study, but selecting suitably for learners and might be used to bring lessons before attending Flipped Classroom.

การคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยสูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง คลินิกประกันสังคม

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

นพ.ชอน บุญประเสริฐ ศัลยกรรม, พญ.รพีพรรณ กาญจนการณ

ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

ภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยสูงอายุหากไม่ได้ทำการรักษาที่เหมาะสม จะส่งผลกระทบต่อทางชีวภาพได้แก่อารมณ์ที่หมองเศร้า เกิดโรคร่วมทางกาย เกิดทุพพลภาพ (functional disability) และหน้าที่การทำงานของสมอง (cognitive function) ลดลง โรคซึมเศร้าเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคอัลไซเมอร์ และโรค mild cognitive impairment (MCI) นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อด้านจิตใจ ได้แก่การมองเห็นคุณค่าของตนเองลดลงและอาจนำไปสู่การเสียชีวิตได้ในที่สุด ส่วนผลกระทบต่อสังคมได้แก่ การสูญเสียหน้าที่ทางสังคมของผู้ป่วย ผลกระทบต่อครอบครัว และการใช้บริการทางสุขภาพที่มากขึ้น การคัดกรองโรคซึมเศร้าในผู้ป่วยสูงอายุทำให้สุขภาพของผู้ป่วยดีขึ้นแบบองค์รวมสอดคล้องกับคำขวัญขององค์การอนามัยโลก “no health without mental health”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงอุบัติการณ์ (incidence) ของภาวะซึมเศร้าของผู้สูงวัยที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังในคลินิกประกันสังคมโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เนื่องจากยังไม่เคยมีการสำรวจมาก่อน
2. เพื่อให้สามารถวินิจฉัยภาวะซึมเศร้าในผู้สูงวัยที่มีโรคเรื้อรังได้เร็วและให้การรักษาหรือการจัดการที่เหมาะสม อันจะทำให้สุขภาพองค์รวมของผู้ป่วยสูงวัยที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังดีขึ้น

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาแบบ descriptive study รูปแบบการศึกษาแบบ Prospective study โดยการเก็บรวบรวม ข้อมูลจากผู้ป่วยสูงอายุที่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่ต้องมารับยาเป็นประจำของคลินิกผู้ป่วยประกันสังคมโดยอาศัย เครื่องมือคัดกรองที่ได้รับการยอมรับ

ผู้ป่วยสูงวัยคือผู้ป่วยชายหรือหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

โรคเรื้อรัง หมายถึง โรคที่ผู้ป่วยต้องมารับยาต่อเนื่องเป็นประจำกับแพทย์ไปเรื่อยๆเช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคถุงลมโป่งพอง เป็นต้น

แบบคัดกรอง Thai Geriatric Depressive Score ทำให้สามารถแบ่งคนไข้ออกเป็น 4 กลุ่ม

1. กลุ่มคนที่ปกติ คะแนน 0-12
2. กลุ่มคนที่มีความเศร้าเล็กน้อย คะแนน 13-18
3. กลุ่มคนที่มีความเศร้าปานกลาง คะแนน 19-24
4. กลุ่มคนที่มีความเศร้ารุนแรง

ผลการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 21 ตุลาคม 2561 ถึง 22 ตุลาคม 2562 เป็นผู้ป่วยชาย 75 ราย หญิง 71 ราย พบภาวะซึมเศร้าทั้งหมด 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 21 พบ mild depression 11 ราย moderate depression 13 ราย severe depression 6 ราย คะแนนค่าซึมเศร้าเฉลี่ย 7.69 ในทั้งสองเพศ คะแนนค่าซึมเศร้าเฉลี่ยในชาย 15.33 คะแนนค่าซึมเศร้าเฉลี่ยในหญิง 17.71 พบเพศหญิงภาวะซึมเศร้า 18 ราย ชาย 12 ราย มีผู้ป่วย refer ไปพบจิตแพทย์ 19 ราย ได้รับการ supportive symptomatic 11 ราย ยาที่ใช้ในการรักษาอาการผู้ป่วยซึมเศร้าเป็น fluoxetine (20) 1x2, clonazepam (0.5) 1x2 และ Ativan (1) 1x1

การศึกษาความเครียด และวิธีจัดการกับความเครียดในนักศึกษาแพทย์

นศพ.นริศรารัตน์ เตรียมวิศิษฐ์, นพ.วิชช ธรรมปัญญา, นพ.กิติรัฐ เนตรแก้ว, นพ.จุลพงษ์ จันทร์ดี

ความเป็นมา :

ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (MECCR) รับผิดชอบด้านการศึกษานักศึกษาแพทย์(นศพ.)ชั้นปีที่ 4-6 ในการฝึกปฏิบัติงานกับผู้ป่วย นศพ.ต้องปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและแตกต่างจากการเรียนในระดับชั้นพรีคลินิก ซึ่งสร้างความเครียดแก่นศพ.ได้

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาความชุกและวิธีจัดการกับความเครียดใน นศพ. ชั้นปีที่ 4-6 MECCR

วิธีการ:

เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional study) ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็น นศพ.ชั้นปีที่ 4-6 ปี การศึกษา 2560 ตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยใช้แบบประเมินความเครียด SUAN PRUNG STRESS TEST 20 (SPST-20) แบบประเมินโรคซึมเศร้า 9 คำถาม (92) และได้เก็บข้อมูลวิธีจัดการกับความเครียด วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และใช้ Logistic regression analys เพื่อหา ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและภาวะซึมเศร้า

ผลการศึกษา :

นศพ.ที่เข้าร่วมวิจัย จำนวน 96 คน ส่วนมากเป็น นศพ. ชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 43.75) ผลประเมินความเครียดจากแบบสอบถาม SPST-20 พบว่า 61 คน (ร้อยละ 63.5) มีความเครียดระดับสูง เป็นนศพ.ชั้นปีที่ 4 อยู่ร้อยละ 71.4 และนศพ.ชั้นปีที่ 6 อยู่ร้อยละ 45.8 จากแบบประเมินโรคซึมเศร้า 90 พบ ภาวะซึมเศร้า ร้อยละ 50 โดยนศพ.มีวิธีจัดการกับความเครียดที่ใช้บ่อย 3 ลำดับ คือ นอนพักผ่อน ดูหนังฟังเพลง เล่น 50sla, media จำนวน 30 คน (ร้อยละ 31.25) 28 คน (ร้อยละ 29.17) และ 15 คน (ร้อยละ 15.63) ตามลำดับ ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียด ได้แก่ วอร์ดที่กำลังศึกษา, ระยะเวลาการเตรียมตัวสอบ และปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การแบ่งเวลาไม่เหมาะสมและปัญหาสุขภาพ ($P < 0.001$) นอกจากนี้กลุ่มที่มีความเครียดระดับสูงจะมี ภาวะซึมเศร้า 8.4 เท่า เมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีความเครียดต่ำ ($GR = 68469596CI = 3192238 P < 0.001$)

สรุป :

จากการศึกษาความเครียดพบว่า ส่วนใหญ่ นศพ.มีความเครียดระดับสูงที่นำไปสู่ภาวะซึมเศร้าได้ โดยเฉพาะวอร์ดที่กำลังศึกษา เป็นที่น่าสังเกตว่าศพ.ชั้นปีที่ 6 มีความเครียดน้อยกว่านศพ.ชั้นปีที่ 4 ดังนั้นทาง ศูนย์แพทย์ฯ ควรหาวิธีการช่วยเหลือศพ. เพื่อลดความเครียด ได้แก่ กิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร

การนำไปใช้ :

การเรียนรู้ของ นศพ.มีความเครียด การค้นหาและการจัดการกับความเครียดจะทำให้ประสบ ความสำเร็จในการเรียนรู้

คำสำคัญ: ความเครียด ภาวะซึมเศร้า นักศึกษาแพทย์

การศึกษาผลของสารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐาน เทียบกับการรักษา มาตรฐานเพียงอย่างเดียว ในการรักษาอาการคันในผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

พญ.พิษณุภา ฐิติถากุล, นพ.วิเชย ธรรมปัญญา

หลักการและเหตุผล :

อาการคันเป็นภาวะที่พบบ่อยในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังแม้จะได้รับการบำบัดทดแทนโดยการฟอกแล้ว ซึ่งพยาธิกำเนิดยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด มีความเกี่ยวข้องกับหลายปัจจัย ทำให้มีแนวทางการรักษาหลากหลาย แต่ผลการรักษายังไม่ดีมากนัก และมีผลข้างเคียงจากการใช้สารสเตียรอยด์และ ยาต้านฮิสตามีน สารสกัดฟ้าทะลายโจรเป็นสมุนไพร พื้นบ้านที่มีสรรพคุณลดการอักเสบที่เป็นหนึ่งในพยาธิกำเนิดของภาวะคัน การศึกษานี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาผลของสารสกัดฟ้าทะลายโจรมาใช้ควบคู่กับยามาตรฐานในการรักษาอาการคันของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาผลของสารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐาน เทียบกับการรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียวในการรักษาอาการคันของผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง

วิธีการศึกษา:

เป็นการศึกษาทดลองแบบสุ่ม ในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่มีอาการคันจากห้องผู้ป่วยไตเทียมและผู้ป่วยนอก โรคผิวหนัง ที่หยุดการรักษาด้วยยาสเตียรอยด์และยาต้านฮิสตามีนเป็นเวลามากกว่า 2 สัปดาห์ อายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ทั้งหมด 22 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ใช้สารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐาน เทียบกับการรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียว โดยการรักษามาตรฐานที่ได้คือ 0.25% desomethasone topical cream and loratadine (antihistamine) ติดตามผลการรักษาโดยประเมินจากอาการคัน โดยใช้ Dynamic pruritis score คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคผิวหนัง ภาพถ่ายรอยโรค ปริมาณการใช้ยาแก้แพ้ เทียบผลการรักษาใน ครั้งแรก สัปดาห์ที่ 1, 4 และ 8

ผลการศึกษา:

กลุ่มที่ได้สารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐานมีแนวโน้มไปในแนวทางที่ดีขึ้น มากกว่า กลุ่มที่ได้รับการรักษาแบบมาตรฐานเพียงอย่างเดียว พบว่าจากคะแนนเฉลี่ยการเปลี่ยนแปลงอาการคันดีขึ้น 0.34 คะแนน เทียบกับ 0.17 คะแนน และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยแนวโน้มดีขึ้น โดยที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านของคุณภาพชีวิต เมื่อคิดจากคะแนน DLQI การเปลี่ยนแปลงของคะแนน DLQI ดีขึ้นในกลุ่มผู้ป่วยที่ใช้ฟ้าทะลายโจร คิดเป็น -0.39 คะแนน ในขณะที่แยกลงในกลุ่มที่ใช้ยามาตรฐานเพียงอย่างเดียว คิดเป็น +0.39 คะแนน p value 0.039

สรุป :

การใช้สารสกัดสมุนไพรฟ้าทะลายโจรร่วมกับการรักษามาตรฐานสามารถช่วยให้อาการคันลดลงและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังลดลงได้เมื่อเทียบกับการใช้การรักษามาตรฐานเพียงอย่างเดียว แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ : โรคไตวายเรื้อรัง, อาการคัน, ฟ้าทะลายโจร

ความแม่นยำของการใช้ MEWS, qSOFA, SIRS ในการวินิจฉัย และทำนายอัตราการตายในผู้ป่วยที่ ได้รับการวินิจฉัยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

พญ. พันธุ์ชิตา ชำนาญกิจจวนิชย์

ความเป็นมา:

ตามแนวทางของ Survival sepsis campaign guideline 2016 มีการใช้ Sequential organ failure assessment (SOFA) ในการคัดกรองและประเมินการทำงานที่ผิดปกติของอวัยวะต่าง ๆ ในผู้ป่วยสงสัย ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด อย่างไรก็ตามเนื่องจากการใช้ค่า SOFA จำเป็นต้องใช้ผลเลือด ซึ่งต้องรอผลเป็นเวลานาน จึงมีการคิดค้นเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองผู้ป่วย เพื่อให้ได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่เร็วขึ้น ลดอัตรา การเสียชีวิตของ ผู้ป่วยลงได้

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาความแม่นยำในการใช้ qSOFA, MEWS, และ SIRS ในการวินิจฉัย และทำนายอัตราการตายในผู้ป่วยสงสัยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดที่เข้ารับการรักษาตัวที่ห้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการดำเนินวิจัย:

เก็บข้อมูลย้อนหลังในผู้ป่วยสงสัยภาวะติดเชื้อที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลเชียงรายฯ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2561 ถึง กรกฎาคม 2562 ผู้ป่วยอายุ ≥ 18 ปี และสงสัยว่ามีภาวะติดเชื้อจะถูกนำมาเก็บข้อมูล หากไม่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีภาวะติดเชื้อ ปฏิเสธการรักษา ณ ห้องฉุกเฉิน หรือข้อมูลไม่ครบถ้วนจะถูกคัดออก มีผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์ 503 คน ถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ multivariable logistic regression เพื่อดูความแม่นยำในการใช้ qSOFA, MEWS, และ SIRS ในการวินิจฉัย ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด รวมถึงพยากรณ์อัตราการเสียชีวิตของ ผู้ป่วยภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด

ผลการวิจัย:

ผู้ป่วยจำนวน 503 คนได้รับการวินิจฉัยและรักษาภาวะติดเชื้อในกระแสเลือดที่ห้องฉุกเฉิน ติดตามการรักษาต่อเนื่อง ผู้ป่วย 392 คน (ร้อยละ 78) ได้รับการวินิจฉัยและรักษาภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด ต่อเนื่อง ผู้ป่วยอีก 111 คน (ร้อยละ 22) ได้รับการรักษาด้วยภาวะอื่น อายุเฉลี่ยของผู้ป่วย คือ 64 ปี เป็นเพศชายร้อยละ 58 โรคประจำตัวของผู้ป่วยที่พบมากที่สุด คือ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน และโรคไตเรื้อรัง แหล่งของเชื้อที่พบคือ ระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร และระบบทางเดินปัสสาวะ ตามลำดับ (ร้อยละ 33.6, 20.4 และ 19.1 ตามลำดับ) ในการพยากรณ์ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด qSOFA มีความแม่นยำ ในการวินิจฉัย (OR = 10.04 95%CI 4.89-20.26, AUC 0.81) มากกว่า MEWS (OR = 1.62 95% CI 0.90-20.26, AUC 0.68) และ SIRS (OR = 0.82, 95%CI 0.38-1.74, AUC 0.66) ตามลำดับและในการพยากรณ์การเสียชีวิตในโรงพยาบาล พบว่า qSOFA ≥ 2 สัมพันธ์กับการเสียชีวิตในโรงพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value 0.010)

สรุป:

การใช้ qSOFA มีความแม่นยำในการพยากรณ์ภาวะติดเชื้อ และอัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยมากกว่า MEWS และ SIRS ตามลำดับ

คำสำคัญ: ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด, MEWS, qSOFA, SIRS

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิตของผู้ป่วยอุบัติเหตุที่นำส่งด้วยชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูงของ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

พญ.รัตเกล้า วงศ์ชัยสุริยะ, นพ.ยุทธนา ใจวัจจิริยะพันธ์, พญ.พรธิรา พรหมยวง

ความเป็นมา:

อุบัติเหตุจราจรเป็นปัญหาสำคัญสาธารณสุขของประเทศไทยที่ส่งผลต่อการบาดเจ็บ พิการและสูญเสียชีวิต ผู้ประสบอุบัติเหตุนอกโรงพยาบาลจะได้รับการดูแลรักษาเบื้องต้นโดยชุดปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อแก้ไขภาวะคุกคามต่อชีวิตและนำส่งโรงพยาบาลที่เหมาะสมโดยเร็วที่สุด

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิตของผู้ป่วยอุบัติเหตุที่ได้รับบริการโดยชุดปฏิบัติการฉุกเฉินชั้นสูงผ่านศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดเชียงรายตั้งแต่ มกราคม 2560 ถึง ธันวาคม 2561

วิธีการดำเนินการวิจัย:

เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ย้อนหลัง (Retrospective cohort) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และแบบบันทึกข้อมูล ชุดปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉินชั้นสูง กลุ่มผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตอุบัติเหตุที่รับบริการชุดปฏิบัติการฉุกเฉินชั้นสูงผ่านศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัดเชียงราย ด้วยอาการนำสำคัญรหัส Criteria Based Dispatch (CBD) 21 ถึง 25 และผ่านการคัดกรอง Emergency Severity Index (ESI) ระดับ 1 โดยศึกษาหาปัจจัย เรื่องระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน (response time, on scene time, operation time), อายุ, เพศ, กลไกการบาดเจ็บ แบ่งเป็นกลุ่มที่เสียชีวิต และกลุ่มที่รอดชีวิตถึง 24 ชั่วโมงหลังจากนำส่งโรงพยาบาล

ผลการวิจัย:

ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตอุบัติเหตุที่เข้าเกณฑ์การศึกษาทั้งหมด 218 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่เสียชีวิต 58 คน (25.6%) และกลุ่มที่รอดชีวิต 160 คน (73.4%) จากการศึกษาผู้ป่วยกลุ่มที่เสียชีวิตพบว่าการใช้เวลา operation time 40 นาที (24.1%) มีความสัมพันธ์กับอัตราการเสียชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value= 0.04) การใช้เวลา response time \leq 8 นาที (58.6%) และ on scene time \leq 10 นาที (12.1%) พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับความสัมพันธ์ของอัตราการเสียชีวิต

สรุป:

กลุ่มผู้ป่วยอุบัติเหตุรุนแรง (ESI ระดับ 1) ที่นำส่งด้วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินชั้นสูงจาก การศึกษาข้อมูลวิจัยพบว่า response time ที่น้อยกว่า 8 นาที ไม่มีผลต่ออัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยอุบัติเหตุ แต่ operation time ที่มากกว่า 40 นาที สัมพันธ์ต่ออัตราการเสียชีวิตของผู้ป่วยที่มากขึ้น

คำสำคัญ: ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน, อุบัติเหตุเสียชีวิต, อีเอสไอ ระดับ 1

ความสอดคล้องของการออกระดับความรุนแรง ณ จุดเกิดเหตุเทียบกับระดับความรุนแรง ณ ห้องฉุกเฉิน
ด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริบาล ณ ห้องฉุกเฉินตาม
หลักเกณฑ์ที่ กพฉ. กำหนด

นพ.สุวัฒน์ บุญยะรัตน์ พญ.รัตเกล้า วงศ์ชัยสุริยะ

ความเป็นมา:

ตามที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ได้มีการจัดลำดับการบริบาลผู้ป่วยฉุกเฉินที่ได้รับการคัดแยกเข้ารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินแต่ไม่พบการศึกษาว่ามีการให้รหัสการออกรับผู้ป่วยกับระดับความรุนแรง ณ จุดเกิดเหตุกับการออกรหัสความรุนแรงที่ห้องฉุกเฉินมีความสอดคล้องกัน

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรหัสที่ออกหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน กับระดับความรุนแรง ณ จุดเกิดเหตุว่ามีความสอดคล้องกันมากน้อยเพียงไหน หากไม่สอดคล้องแบ่งเป็นการให้รหัสสูง กว่าความเป็นจริงร้อยละเท่าไรและการให้รหัสต่ำกว่าความเป็นจริงร้อยละเท่าไร

วิธีการดำเนินการวิจัย:

เป็นการวิเคราะห์ตามขวางแบบเก็บข้อมูลย้อนหลัง (retrospective cross-sectional study) โดยระยะเวลาจากผู้ป่วยที่เรียกใช้บริการผ่าน 1669 เดือน พฤษภาคม 2562 ธันวาคม 2562 เวลา 8.00 น -7.59 น. ที่ออกรับโดยหน่วยปฏิบัติการการแพทย์ระดับสูงของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ผลการศึกษา:

ผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์การศึกษาทั้งหมด 406 คน พบว่ามีความแม่นยำของ Emergency Severity Index (ESI) ที่ออกรหัสโดยหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เมื่อเทียบกับการออกรหัสความรุนแรงที่จุดคัดกรอง อยู่ในระดับสูง $r_s = 0.7965$ ($p \text{ value} < 0.001$) โดย ESI ระดับความเร่งด่วนที่ I มีความแม่นยำมากที่สุด $r_s = 0.8250$ ($p \text{ value} < 0.001$) และ ESI ระดับความเร่งด่วนที่ III มีความแม่นยำน้อยที่สุด $r_s = 0.0006$ ($p \text{ value} = 0.991$)

สรุป:

การให้รหัสการออกรับผู้ป่วยกับระดับความรุนแรง ณ จุดเกิดเหตุมีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการออกรหัสความรุนแรงที่ห้องฉุกเฉินโดยการออกรหัสด้วยหลักเกณฑ์ เกณฑ์และวิธีปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริบาล ณ ห้องฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์ที่ กพฉ.กำหนด (Emergency Severity index (ESI) version4) เป็นเครื่องมือที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติการในการรับแจ้งเหตุจากผู้ป่วยฉุกเฉิน

อุบัติการณ์และปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรคปอดเรื้อรังในทารกเกิดก่อนกำหนด ที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,500 กรัม

พญ. ชลธิชา เลหาจรีพันธ์, พญ. กาญจนา ปริติศรีพิพัฒน์, นพ. ปิติ เพลินชัยวานิช, พว. วรางคณา มหาพรหม

บทนำ:

โรคปอดเรื้อรังเป็นภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยในทารกเกิดก่อนกำหนด โดยเกิดได้จากหลายปัจจัย การหาปัจจัยเสี่ยงของโรคนี้จะช่วยพัฒนาการดูแลรักษาให้ดีขึ้นได้

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรคปอดเรื้อรังในทารกเกิดก่อนกำหนด ที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,500 กรัม

วิธีการวิจัย:

การศึกษา Retrospective cohort study โดยการทบทวนเวชระเบียนย้อนหลังของ ทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,500 กรัมในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ซึ่ง คลอดระหว่างเดือนกันยายน 2557 ถึง ตุลาคม 2560 ปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรคปอดเรื้อรังวิเคราะห์ด้วย Multiple logistic regression

ผลการวิจัย:

พบโรคปอดเรื้อรังจำนวน 85 รายในทารกที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 180 ราย อุบัติการณ์เฉลี่ยของการเกิดโรคปอดเรื้อรังคิดเป็นร้อยละ 38.3 และมีความรุนแรงมากร้อยละ 20 อายุครรภ์เฉลี่ยในกลุ่มที่เป็นโรคปอดเรื้อรังคือ 28.3+1.7 สัปดาห์ อายุครรภ์ที่น้อยกว่า 32 สัปดาห์ เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรค 25.9 เท่า (95%CI 2.5-266.3, p=0.006) นอกจากนี้ทารกที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,000 กรัม ยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรค 5.1 เท่า (95% CI 1.2-21.3, p=0.030) การใส่ท่อช่วยหายใจ การใช้เครื่องช่วยหายใจแบบรุกรานนานเกิน 7 วัน และการมีกลุ่มอาการหายใจลำบากเป็นปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรคปอดเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญถึง 8.4 เท่า 3.7 เท่า และ 2.2 เท่าตามลำดับ พบว่าการที่มารดามีภาวะความดันโลหิตสูงระหว่างตั้งครรภ์เป็นปัจจัยป้องกันการเกิดโรคปอดเรื้อรังได้ถึงร้อยละ 90 (OR 0.1, 95% CI 0.03-0.6, p=0.007)

สรุป:

อุบัติการณ์เฉลี่ยของการเกิดโรคปอดเรื้อรังในทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,500 กรัมคือ ร้อยละ 38.3 ปัจจัยเสี่ยงในการเกิดโรคปอดเรื้อรังคืออายุครรภ์น้อยกว่า 32 สัปดาห์ น้ำหนักตัวน้อยกว่า 1,000 กรัม การใส่ท่อช่วยหายใจซ้ำ การใช้เครื่องช่วยหายใจแบบรุกรานนานเกิน 7 วัน และการมีกลุ่มอาการหายใจลำบาก

คำสำคัญ: ทารกเกิดก่อนกำหนด, โรคปอดเรื้อรัง, น้ำหนักตัวน้อย, ปัจจัยเสี่ยง, อุบัติการณ์

ผลงานวิจัยวิชาชีพ พยาบาล

การเกิดภาวะแทรกซ้อน จำนวนวันนอนโรงพยาบาล และการกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วัน
ภายหลังการใช้ระบบการดูแลแบบ 7 ASPECTS OF CARE ในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเนื้องอกมดลูก
ห่อผู้ป่วยนรีเวชกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

เสาวลักษณ์ เกษมสุข

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

เนื้องอกมดลูกเป็นโรคที่พบบ่อย ซึ่งพบได้ประมาณร้อยละ 25 ของผู้หญิงที่มีอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป และเป็น 1 ใน 5 อันดับโรคของผู้ป่วยสูตินรีเวชกรรมที่รับการรักษาโดยการผ่าตัด เพื่อให้การดูแลมีคุณภาพ ปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนการให้การรักษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องมีมาตรฐานที่นำมาใช้เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นสภากรพยาบาลจึงได้กำหนดระบบการดูแลแบบ 7 Aspects of care ไว้เป็นหน้าที่หลักทางคลินิกที่ใช้เป็นแนวทางช่วยในการตัดสินใจในการปฏิบัติสำหรับวิชาชีพพยาบาล หรือเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการเกิดภาวะแทรกซ้อน จำนวนวันนอนโรงพยาบาล และการกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วันในกลุ่มผู้ป่วยผ่าตัดเนื้องอกมดลูก ภายหลังการใช้ระบบการดูแลแบบ 7 Aspects of care

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาย้อนหลังจากเวชระเบียนผู้ป่วย ในผู้ป่วยเนื้องอกมดลูกที่ได้รับการผ่าตัด (กลุ่มควบคุม 92 ราย กลุ่มศึกษา 92 ราย) ในช่วงเดือน สิงหาคม 2559 ถึงพฤษภาคม พ.ศ.2560 โดยผู้ป่วยในช่วงมกราคม ถึงพฤษภาคม 2560 เป็นผู้ป่วยเนื้องอกมดลูกที่ได้รับการผ่าตัดที่ใช้ระบบการดูแลแบบ 7 Aspects of care รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึก วิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มด้วยสถิติ exact probability test และ t-test เป็นการเปรียบเทียบต่างช่วงเวลา

ผลการศึกษา

พบว่ากลุ่มศึกษาเกิดภาวะแทรกซ้อน และมีจำนวนวันนอนน้อยกว่ากลุ่มควบคุม คือ แผลติดเชื้อเป็นหนองร้อยละ 1.09 ไม่มีแผลแยก ไม่มีการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ จำนวนวันนอนเฉลี่ย ร้อยละ 3.73 และไม่มีการกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วัน เทียบกับกลุ่มควบคุม พบแผลติดเชื้อเป็นหนอง ร้อยละ 3.26 แผลแยกร้อยละ 1.09 ติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ ร้อยละ 2.17 จำนวนวันนอนเฉลี่ยร้อยละ 3.97 และการกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วัน ร้อยละ 2.17

สรุปผลและเสนอแนะ

การใช้ระบบการดูแลแบบ 7 Aspects of care สามารถลดภาวะแทรกซ้อน จำนวนวันนอนโรงพยาบาล และการกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วันได้ ดังนั้นพยาบาลจึงควรมีแนวทางการดูแลผู้ป่วยอย่างเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกันตั้งแต่แรกรับไว้ในการรักษา และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ได้รับการรักษาในโรงพยาบาลจนจำหน่ายเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีแก่ผู้ป่วยจึงควรพัฒนาให้ทุกห่อผู้ป่วยใน นำหน้าที่หลักทางคลินิก 7 Aspects of care ไปใช้ให้เป็นงานประจำ

คำสำคัญ : ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดเนื้องอกมดลูก, 7 Aspects of care , ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด,จำนวนวันนอนโรงพยาบาล, การกลับมาอนโรพยาบาลซ้ำภายใน 28 วัน

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบบริการอาหารในหอผู้ป่วย โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

สิริเพ็ญ ชันพะ, ประกายแก้ว ก่ำคำ, รุ่งเรือง สิทธิไชย, ชณิตา ประดิษฐ์สภาพร

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบบริการอาหารในหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งระยะการดำเนินการตามแนวคิดการจัดการความรู้ 3 ระยะ (Senivongse, Bennet & Mariano, 2017) คือ ระยะก่อนการจัดการความรู้ ระยะการจัดการความรู้ และระยะหลังจากการจัดการความรู้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ทีมสหสาขาวิชาชีพ ประกอบด้วย ทีมสหสาขาวิชาชีพ (แพทย์ที่เกี่ยวข้อง 9 สาขา สาขาละ 1 คน รวม 9 คน พยาบาลประจำหอผู้ป่วยละ 5 คน จำนวน 33 หอผู้ป่วย รวม 165 คน บุคลากรจากกลุ่มงานโภชนาการ 28 คน รวมจำนวน 202 คน ผู้รับบริการจำนวน 477 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1. แบบบันทึกปฏิบัติการการได้รับอาหารประจำวันในหอผู้ป่วย 2.แบบสอบถามความพึงพอใจของสหสาขาวิชาชีพ 3. แบบประเมินผลแนวปฏิบัติการให้บริการอาหารในหอผู้ป่วยประจำวันและ 4. การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ระยะก่อนการจัดการความรู้ ผู้รับบริการส่วนใหญ่ได้รับอาหารไม่ตรงคน ไม่ทันเวลาและไม่ถูกต้องกับโรคที่เป็น เนื่องจากความเชื่อส่วนบุคคลและครอบครัว ผู้รับบริการถูกย้ายเตียงบ่อย ทำให้พนักงานนำส่งอาหารไม่ถูกคน ข้อมูลประเภทอาหารเปลี่ยนไม่ทันตามคำสั่งแพทย์ ขาดการตรวจทานใบเบิกอาหาร ปัญหากำลังคนของพนักงานให้บริการอาหารไม่เพียงพอและไม่มีกำลังใจ ระยะการจัดการความรู้ ทีมสหสาขาวิชาชีพได้พบปะ สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสริมพลังอำนาจกันและกัน เกิดแนวปฏิบัติโภชนาการเพื่อให้ได้มาตรฐานด้านโภชนาการ แนวปฏิบัติแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนของกลุ่มงานโภชนาการเน้นขั้นตอนการปฏิบัติให้ถูกต้องตามประเภทหรือชนิดของอาหารที่ให้บริการตรงตามแผนการรักษา ถูกคนและกำหนดเวลาให้บริการมือเช้า กลางวัน เย็น พร้อมประกาศให้หอผู้ป่วยรับรู้รับทราบแนวปฏิบัติ และส่วนของหอผู้ป่วยในการแสดงสัญลักษณ์เมื่อปรับเปลี่ยนเตียง ผู้รับผิดชอบการส่งอาหารและการตรวจสอบอาหารที่ชัดเจน รวมทั้งการกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบรับอาหารจากโภชนาการ แนวปฏิบัตินี้ทดลองการใช้งานเป็นเวลา 9 เดือน ระยะประเมินผล มีการประเมินผล ปรับปรุง ติดตามด้วยแนวคิด PDCA ทุก 3 เดือน ผลการประเมินพบว่า หลังใช้แนวปฏิบัติโภชนาการทำให้กลุ่มงานโภชนาการส่งอาหารได้ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา ถึงร้อยละ 85 ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจร้อยละ 82 และทีมสหสาขาวิชาชีพเกิดความพึงพอใจร้อยละ 80 นอกจากนี้ยังพบว่าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการจัดการความรู้ทำให้ทีมสหสาขาได้เข้าใจเนื้องานของแต่ละวิชาชีพ เกิดการแก้ปัญหาาร่วมกันเกิดการเสริมพลังอำนาจระหว่างกัน มีความสุข สนุกระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งต่อยอดกิจกรรมได้แก่ Application Line, Web Board ในโรงพยาบาล และนิทาน Disney ในโรงครัว แสดงให้เห็นว่ามีการปรับปรุงคุณภาพบริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะไปสู่การพัฒนาบริการและพัฒนาคนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม 2 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

บุษบา อัครานสกุล, เกรือวัลย์ แวงวรรณ, นงเยาว์ มลคคติพิเศษ

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ผู้ป่วยวิกฤตที่มีภาวะทางเดินหายใจล้มเหลวต้องได้รับการรักษาเบื้องต้นคือการใส่ท่อช่วยหายใจเพื่อช่วยชีวิตให้ปลอดภัย การเลื่อนหลุดของท่อช่วยหายใจเป็นปัญหาสำคัญที่พบได้บ่อยหากช่วยเหลือไม่ทันอาจทำให้สมองขาดออกซิเจน ผู้ป่วยอาจพิการหรือเสียชีวิตได้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดและการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม 2 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบ efficacy research รูปแบบ Historical controlled ในผู้ป่วยที่ใส่ท่อช่วยหายใจเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม 2 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ช่วงเดือนเมษายน 2560 ถึงเดือนเมษายน 2561 กลุ่มตัวอย่าง 362 ราย แบ่งเป็นกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติ 181 ราย และกลุ่มหลังใช้แนวปฏิบัติ 181 ราย ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ของสมาคมพยาบาลอาหารไอ 5 ขั้นตอน วิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติ exact probability และ independent t-test

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า การใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด สามารถลดอุบัติการณ์การเลื่อนหลุดของท่อช่วยหายใจได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติเกิดอุบัติการณ์ท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด ร้อยละ 12.15 และกลุ่มหลังใช้แนวปฏิบัติเกิดอุบัติการณ์ท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดร้อยละ 4.42 ($p < 0.05$) และพบว่าพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยนี้ ควรส่งเสริมให้ทุกหอผู้ป่วยใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกการป้องกันท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุดเป็นแนวทางในการดูแลผู้ป่วยวิกฤตที่ใส่ท่อช่วยหายใจ

คำสำคัญ : แนวปฏิบัติทางคลินิก, ท่อช่วยหายใจเลื่อนหลุด, หอผู้ป่วยหนัก

ผลการปรับปรุงแบบการบำบัดยาเสพติดแบบจิตสังคมบำบัดต่อการปฏิบัติตามแผนการบำบัด ของผู้รับการบำบัดยาเสพติดชนิดเมทแอมเฟตามีน

วิภากรณ์ ปัญญาดี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยย้อนหลัง (Retrospective study) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการปรับปรุงแบบการบำบัดยาเสพติดแบบจิตสังคม (Matrix program) ต่อการปฏิบัติตามแบบการบำบัดรักษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดชนิดเมทแอมเฟตามีนของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จำนวน 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกเข้ารับการบำบัดรักษาในปี พ.ศ. 2561 และรับการบำบัดแบบจิตสังคมแบบเดิม และกลุ่มที่ 2 เป็นผู้เข้ารับการบำบัดรักษาในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับการบำบัดรักษาด้วยจิตสังคมบำบัด ที่มีการปรับปรุงแบบโดยเป็นกิจกรรม One Day Camp, Family Camp และกิจกรรมจิตอาสา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบเก็บบันทึกข้อมูลจากผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยแหล่งข้อมูลสำคัญมาจากแบบรายงานการบำบัดรักษาผู้ใช้สารเสพติด (บสต.3) และรายงานการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดแบบไม่ควบคุมตัวโดยวิธีจิตสังคมบำบัด โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และสถิติทดสอบ Chi-square

ผลการวิจัย

ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.56) เป็นเพศชาย มีอายุโดยเฉลี่ย 26.32 ปี ($\bar{X} = 26.32$, $SD = 11.19$) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.93) สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 1.12) จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และส่วนใหญ่มิ่รายได้โดยเฉลี่ย 8,400 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 8,399$, $SD = 538.36$) ในด้านสารเสพติดที่ใช้ครั้งแรกส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.84) เป็นยาบ้า โดยเสพรครั้งแรกกับเพื่อนด้วยสาเหตุหลักคืออยากลอง ผลของวิเคราะห์ผลการปรับปรุงแบบการนำจิตสังคมบำบัดต่อการปฏิบัติตามแผนการบำบัดรักษาที่มีการปฏิบัติตามแผนการรักษา พบว่า ผู้เข้าร่วมจิตสังคมบำบัดแบบปรับแต่งมีการปฏิบัติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ทั้งในมิติของการมารับการบำบัดรักษาตามนัด ผลการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดตกค้างที่ได้ผลลบ และระยะเวลาการคงอยู่ในระบบการรักษาจนถึงวันครบบำบัด ดังนั้น การปรับปรุงแบบจิตสังคมบำบัดโดยการเพิ่มกิจกรรมเสริมเพื่อให้ผู้ป่วยเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้ป่วยอื่นที่เข้าร่วมโครงการ การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัว ตลอดจนการเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง จึงส่งผลให้ผู้ป่วยปฏิบัติตามแผนการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ: จิตสังคมบำบัด, ผู้รับการบำบัดยาเสพติด, การปรับปรุงแบบจิตสังคมบำบัด, การปฏิบัติตามแผนการบำบัด, เมทแอมเฟตามีน

ผลของการซักประวัติเพิ่มเติมที่จุดลงทะเบียนก่อนเข้ารอการคัดกรองหน้าห้องตรวจ ในผู้ป่วยที่มีอาการระบบทางเดินหายใจต่อการได้รับการวินิจฉัยเป็นวัณโรคปอด งานห้องตรวจอายุรกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

kunnika chinafoei, ปิยะนุช วรรณไกรโรจน์, อุทัยชนินทร์ จันทร์แก้ว

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

วัณโรคเป็นโรคติดต่อสำคัญที่กำลังเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขทั่วโลก สถานการณ์วัณโรคจังหวัดเชียงราย พบว่ามีอัตราผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่เพิ่มสูงขึ้น จากรายงานการเจ็บป่วยของบุคลากรโรงพยาบาลเชียงรายฯ พบว่าบุคลากรป่วยเป็นวัณโรคเพิ่มขึ้นทุกปี การมีระบบการคัดกรองเพื่อค้นพบผู้ป่วยวัณโรคระยะแพร่เชื้อได้รวดเร็วจะลดโอกาสการแพร่กระจายเชื้อสู่บุคลากรและผู้ป่วยอื่นได้

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองและวินิจฉัยเป็นวัณโรคปอด ระหว่างการคัดกรองแบบเดิมกับการคัดกรองแบบใหม่ที่เพิ่มการซักประวัติที่จุดลงทะเบียนก่อนเข้ารอการคัดกรองหน้าห้องตรวจ ในผู้ป่วยที่มีอาการระบบทางเดินหายใจได้แก่ ไอมากกว่า 2 สัปดาห์ร่วมกับมีไข้ ไอมีเสมหะปนเลือด น้ำหนักลดโดยไม่ทราบสาเหตุ

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาชนิด Efficacy research รูปแบบ Historical control study โดยศึกษาในผู้ป่วยที่มีอาการระบบทางเดินหายใจที่ลงทะเบียนตรวจใหม่ (Walk in) ในแผนกผู้ป่วยนอกอายุรกรรม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2562 ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2563 โดยใช้แบบคัดกรองวัณโรคของแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ซึ่งพัฒนาจากแบบคัดกรองของสำนักวัณโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดยแพทย์เฉพาะทางโรคทรวงอก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test และ exact probability test

ผลการศึกษา

ผลการคัดกรองและวินิจฉัยเป็นวัณโรคปอด พบว่าการคัดกรองแบบใหม่ที่เพิ่มการซักประวัติที่จุดลงทะเบียนพบผู้ป่วยได้รับการคัดกรองว่าสงสัยเป็นวัณโรคปอดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ร้อยละ 33.7 vs 74.0, $p < 0.001$) การวินิจฉัยพบว่าผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเข้าได้กับวัณโรคปอดที่จุดลงทะเบียนมากเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 12.3 vs 14.7, $p < 0.155$) และผู้ป่วยที่คัดกรองจากพยาบาลหน้าห้องตรวจได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคปอดมีจำนวนลดลงแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ร้อยละ 31.9 vs 13.6, $p < 0.320$)

สรุปผลและเสนอแนะ

ระบบการคัดกรองแบบใหม่ที่เพิ่มการซักประวัติที่จุดลงทะเบียนทำให้ผู้ป่วยได้รับการคัดกรองและวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคปอดก่อนเข้ารอการคัดกรองที่จุดหน้าห้องตรวจ จึงเสนอแนะให้เพิ่มการซักประวัติในผู้ป่วยที่มีอาการระบบทางเดินหายใจทุกรายที่มีอาการไอมากกว่า 2 สัปดาห์ร่วมกับมีไข้ ไอมีเสมหะปนเลือด น้ำหนักลดโดยไม่ทราบสาเหตุ เพื่อลดโอกาสการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคสู่บุคลากร และผู้ป่วยอื่นบริเวณหน้าห้องตรวจได้

คำสำคัญ การคัดกรอง, การวินิจฉัย, วัณโรคปอด, ไอ, ไข้, ไอมีเสมหะปนเลือด, น้ำหนักลด

ผลของการ set case ผ่าตัดแบบใหม่ในผู้ป่วยแผนกศัลยกรรมเด็ก ต่ออัตราการใช้ห้องผ่าตัด

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

พชณี ศรีโชคสิทธิกุล, อรุณีย์ ไชยขมภู

ความสำคัญ:

การใช้ห้องผ่าตัดในแต่ละวันศัลยแพทย์จะเป็นผู้ set case เข้ามาผ่าตัดในแต่ละห้อง ซึ่งมีทั้ง OPD case และ IPD case จำนวน case ที่ Set จะพิจารณาตามความเหมาะสมกับเวลาในแต่ละวัน ที่ผ่านมาพบว่าผู้ป่วย OPD case ไม่มาผ่าตัดตามนัด ทำให้ห้องผ่าตัดจะว่าง ศัลยแพทย์จะ set case ใหม่ก็ไม่สามารถทำได้ เพราะไม่ได้เตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนล่วงหน้า ส่งผลให้อัตราการใช้ห้องผ่าตัดไม่เป็นไปตามที่ คาดหวัง

วัตถุประสงค์:

เพื่อศึกษาผลของการ set case ผ่าตัดแบบใหม่ในผู้ป่วยแผนกศัลยกรรมเด็ก ต่ออัตราการใช้ห้องผ่าตัด

รูปแบบการศึกษา สถานที่ และผู้ป่วย:

ศึกษาเชิง Efficacy research รูปแบบ Interrupted time designs ใน ผู้ป่วยแผนกศัลยกรรมเด็กต่ออัตราการใช้ห้องผ่าตัด โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 6 กรกฎาคม 2561

การวัดผล และวิธีการ:

ติดตามการมาผ่าตัดของผู้ป่วยแผนกศัลยกรรมเด็ก ที่ set case ผ่าตัดแบบเดิม ช่วงเดือน มกราคมถึงเดือนมีนาคม 2561 จำนวน 125 ราย และการ set case แบบใหม่ ที่จะมีการโทรไปให้ความรู้และคำแนะนำการเตรียมตัวเด็กก่อนมาผ่าตัด 1 วัน และสอบถามอาการเด็ก กรณีที่พบว่าเด็กไม่สบาย หรือไม่สามารรถ มาผ่าตัดได้ จะเลื่อนวันนัดผ่าตัดให้ผู้ป่วยใหม่ และโทรติดตามผู้ป่วยที่มีควินัดถัดไป ให้มาเข้ารับการผ่าตัดแทนในวันรุ่งขึ้น ช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกรกฎาคม 2561 จำนวน 89 ราย

วิเคราะห์ข้อมูลด้วย: t-test และ Exact probability test

ผล:

กลุ่มผู้ป่วยที่ set case ผ่าตัดแบบใหม่ส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 59.5 ส่วนกลุ่มผู้ป่วยที่ set case แบบเดิม ส่วนมากเป็นเพศชายร้อยละ 74.4 ทั้งสองกลุ่มมีอายุเฉลี่ย 47.1 ± 36.9 เดือนและ 43 ± 47.7 เดือน ที่อยู่อาศัยของทั้งสองกลุ่มส่วนมากอยู่ต่างอำเภอร้อยละ 42.7 และร้อยละ 70.4 ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยในร้อยละ 61.8 และ 65.6 เป็น การผ่าตัดเล็กร้อยละ 80.9 และ 79.2 กลุ่มผู้ป่วยที่ set case ผ่าตัดแบบใหม่ส่วนมากมีระยะเวลาในการผ่าตัดไม่เกิน 30 นาที ร้อยละ 71.8 ส่วนกลุ่มผู้ป่วยที่ set case แบบเดิมส่วนมากมีระยะเวลาในการผ่าตัดช่วง 31-60 นาที ร้อยละ 50.8 และกลุ่มผู้ป่วยที่ set case ผ่าตัดแบบใหม่สามารถเพิ่มอัตราการใช้ห้องผ่าตัดจากร้อยละ 93.6 เป็นร้อยละ 100

ลักษณะศึกษา	set case ผ่าตัดแบบใหม่		set case ผ่าตัดแบบเดิม		p value
อัตราการใช้ห้องผ่าตัด	n	%	n	%	
ไม่ได้ใช้ห้องผ่าตัด	0	0	8	6.4	0.022
ได้ใช้ห้องผ่าตัด	89	100	117	93.6	

ข้อยุติและการนำไปใช้: การ Set case ผ่าตัดแบบใหม่ สามารถเพิ่มอัตราการใช้ห้องผ่าตัด ทำให้มีการใช้ห้องผ่าตัด ได้อย่างคุ้มค่ามากขึ้น และยังเป็น การเยี่ยมผู้ป่วยทางโทรศัพท์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการผ่าตัด ตลอดจนตอบคำถามที่ญาติและผู้ป่วยสงสัยซึ่งจะช่วยลดความกลัวและความวิตกกังวลของผู้ป่วยนอก ที่จะเข้ารับการผ่าตัดได้ด้วย จึงควรขยายการใช้วิธีการ Set case ผ่าตัดแบบใหม่ไปยังผู้ป่วยแผนกอื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ การ Set case ผ่าตัด, อัตราการใช้ห้องผ่าตัด, ผู้ป่วยผ่าตัด

รวบรวมผลงานวิจัยประจำปี 2563

ประสบการณ์ชีวิตหลังผ่าตัดปลูกถ่ายไต

เกษรา จุลพันธ์, ธันยพัทธ์ พงศ์วิวัฒน์, ปัญญาพล กอบพิงตน

การรักษาด้วยวิธีการปลูกถ่ายไตเป็นการรักษาที่มุ่งให้รักษาชีวิตและผู้รับการรักษาสามารถกลับมีคุณภาพชีวิตที่ดี การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังหลังได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัดปลูกถ่ายไตในจังหวัดเชียงราย ผู้ให้ข้อมูลคือผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายไต โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จำนวน 7 ราย เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วย เป็นคำถามแบบมีโครงสร้างจำนวน 12 ข้อ ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองกับผู้ป่วยปลูกถ่ายไต และปรับปรุงก่อนนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา

พบว่า ประสบการณ์ชีวิตของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังที่ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายไตพบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีประสบการณ์ชีวิตที่ดีขึ้นในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านร่างกาย มีความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมากขึ้น 2) ด้านจิตใจและสังคม สามารถใช้ชีวิตได้ใกล้เคียงคนปกติ สัมพันธภาพในครอบครัวดีขึ้น 3) ด้านเศรษฐกิจ สามารถทำงานได้ไม่ เป็นภาระครอบครัวและลดค่าใช้จ่ายจากการเดินทางมารักษาด้วยการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 4) มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและการได้รับข้อมูลจากบุคลากรทางการแพทย์

บุคลากรทางการแพทย์ควรมีการหาแนวทางในการส่งเสริมเพื่อให้ผู้ที่รับการผ่าตัดปลูกถ่ายไตเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

คำสำคัญ : ประสบการณ์ชีวิต การปลูกถ่ายไต ผู้ป่วยโรคไตระยะสุดท้าย

ประสิทธิผลของการใช้นวัตกรรมเสื้อเย็นเพื่อลดอุณหภูมิร่างกายในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมอง
Effectiveness of Using Temperature Reducing Jacket in Craniotomy Patient

สุวิมล ชัดติยะ, แคทธริน แซ่ว่าง, วราภรณ์ จาวรัตน์สกุล

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล

การลดไข้มีความจำเป็นอย่างมากในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดสมอง เนื่องจากภาวะไข้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บสมองระยะที่สอง แต่การเช็ดตัวบ่อยๆ เพื่อลดไข้ เป็นการรบกวนผู้ป่วยทางอ้อม อาจเพิ่มอัตราการเผาผลาญ ส่งผลให้มีการหลั่งของสารสื่อประสาทมากขึ้น หรือเกิดความดันในกะโหลกศีรษะสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการลดลงของอุณหภูมิร่างกายเปรียบเทียบระหว่างการใช้นวัตกรรมเสื้อ เย็นกับการเช็ดตัวลดไข้ด้วยน้ำธรรมดา ในผู้ป่วยที่มีอุณหภูมิร่างกายสูง

รูปแบบศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงประสิทธิภาพ รูปแบบ randomized sequence crossover design ที่ห่อผู้ป่วยหนักศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองที่ ผู้ป่วยจะได้รับการเปิดช่องที่ปิดผนึกไว้ล่วงหน้าเพื่อเข้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กลุ่มที่ 1 คือกลุ่มการใช้นวัตกรรมเสื้อเย็นในการลดอุณหภูมิร่างกาย 20 นาที/ครั้ง และกลุ่มการที่ 2 กลุ่มเช็ดตัวลดไข้ด้วยน้ำธรรมดาเช็ดตัว 20 นาที/ครั้ง ประเมินผลหลังการทดลองโดยการวัดอุณหภูมิร่างกายเปรียบเทียบกลุ่มด้วยสถิติ exact probability test และ t-test วิเคราะห์อุณหภูมิของร่างกายที่ลดลงเปรียบเทียบระหว่างสองวิธี

สถานที่ศึกษา

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ผลการศึกษา

ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิแรกจับ และอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงในนาที่ที่ 30 ของกลุ่มนวัตกรรมเสื้อเย็นและกลุ่มเช็ดตัวลดไข้ด้วยน้ำธรรมดาไม่แตกต่างกัน แต่ในนาที่ที่ 60 มีแนวโน้มว่ากลุ่มที่ใช้นวัตกรรมเสื้อเย็นอุณหภูมิลดลงมากกว่า และเมื่อจำแนกวิเคราะห์เป็น 2 กลุ่มย่อย คือในผู้ป่วยได้รับยาลดไข้ และไม่ได้รับยาลดไข้ พบว่าการใช้นวัตกรรมเสื้อเย็นได้ผลดีกว่าในผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาลดไข้ คือสามารถลดอุณหภูมิได้ตั้งแต่นาที่ที่ 30 ขึ้นไป โดยใช้ exact probability test $p = 0.012$

สรุป

จากการพัฒนา นวัตกรรมเสื้อเย็นลดไข้ มีประโยชน์ และใช้ได้ผลดีในกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่ได้รับยาลดไข้ จึงควรพิจารณานำนวัตกรรมเสื้อเย็นมาใช้ในการลดไข้ในห่อผู้ป่วย เพื่อลดการเช็ดตัวลดไข้ซึ่งเป็นการรบกวนผู้ป่วยบ่อยครั้ง

คำสำคัญ : Hyperthermia, Brain Surgery, Brain Trauma

การพยาบาลผู้ป่วยห้องท้องที่มีภาวะซ็อกและได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์: กรณีศึกษาเปรียบเทียบ 2 ราย

โสพิศ เวียงโสด

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

การบาดเจ็บของช่องท้องเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเสียเลือดและมีภาวะซ็อกได้ หากไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่ถูกต้อง อาจเสียชีวิตได้ภายใน 24 ชั่วโมงแรก พยาบาลห้องฉุกเฉินถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บให้สามารถเปลี่ยนผ่านจากภาวะวิกฤตสู่ระยะฟื้นสภาพได้อย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกรณีศึกษาจำนวน 2 ราย และเสนอแนวทางการวางแผนการพยาบาลฉุกเฉินผู้ป่วยห้องท้องที่มีภาวะซ็อกและต้องได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน

วิธีการศึกษา

การคัดเลือกกรณีศึกษา ระหว่างปี 2562 – 2563 จากเวชระเบียนผู้ป่วย โดยกำหนดเกณฑ์ ได้แก่ อายุ 21 ปีขึ้นไป เป็นผู้ป่วยห้องท้องจากอุบัติเหตุ มีภาวะซ็อก เข้ารับการรักษาที่งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน

ผลการศึกษา

ผู้ป่วยห้องท้องที่มีภาวะซ็อกและได้รับการผ่าตัดฉุกเฉินทั้งสองรายได้รับการรักษา ณ งานอุบัติเหตุและฉุกเฉินตามหลักการช่วยชีวิตผู้ป่วยจากอุบัติเหตุขั้นสูง และเข้ารับการผ่าตัดในเวลาต่อมา โดยกรณีศึกษาทั้งสองรายได้รับการประเมินและวิเคราะห์ภาวะสุขภาพโดยใช้ 11 แบบแผนสุขภาพของกอร์-ดอน ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่พบทั้งสองราย ได้แก่ เนื้อเยื่อของร่างกายได้รับออกซิเจนไม่เพียงพอ เนื่องจากการสูญเสียเลือดในช่องท้องอย่างรุนแรง เสี่ยงต่อการสูญเสียน้ำในร่างกายต่อไป เนื่องจากการสูญเสียเลือดจากความผิดปกติในการแข็งตัวของเลือด ปวดรุนแรงเนื่องจากเนื้อเยื่อได้รับบาดเจ็บ เสี่ยงต่อการติดเชื้อเนื่องจากเนื้อเยื่อได้รับบาดเจ็บร่วมกับมีอวัยวะฉีกขาดในช่องท้อง พฤติกรรมสุขภาพไม่เหมาะสมเนื่องจากขาดความตระหนักในการดูแลตนเอง และวิตกกังวลและมีภาวะเครียดเนื่องจากความเจ็บป่วยเฉียบพลัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

กรณีศึกษาทั้งสองรายได้รับการดูแลตามเกณฑ์ช่องทางด่วนอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน และรักษาเป็นผู้ป่วยในหอผู้ป่วยอุบัติเหตุวิกฤต ข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบกรณีศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับพยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉินในการให้การพยาบาลแบบองค์รวมและนำมาวางแผนการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบบริการสุขภาพต่อไป

คำสำคัญ : การพยาบาลฉุกเฉิน, บาดเจ็บช่องท้อง, ซ็อก, ผ่าตัดฉุกเฉิน, กรณีศึกษา

ผลของการใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางต่ออาการสำรอก ท้องอืด และนมเหลือค้างกระเพาะอาหารในทารกเกิดก่อนกำหนด โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

พวงทิพย์ วัฒนะ, รสริน อินตะคำ, จินตนา อินตะไชยวงศ์
หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ทารกเกิดก่อนกำหนดมีการดูดกลืนและการหายใจไม่สัมพันธ์กันเสี่ยงต่อการสำลักได้ง่าย เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปอดติดเชื้อ ประกอบกับระบบภูมิคุ้มกันไม่สมบูรณ์และเยื่อบุผนังลำไส้ยังเจริญไม่สมบูรณ์ ลำไส้ทารกไม่สามารถย่อยหรือดูดซึมได้เร็วทำให้นมอยู่ในกระเพาะอาหารปริมาณมากและนานจนทำให้เกิดภาวะลำไส้เน่าส่งผลให้ทารกเสียชีวิต นอกจากนี้ระบบทางเดินอาหารทำงานได้ไม่สมบูรณ์จะมีโอกาสที่นมไหลย้อนขึ้นเกิดการขย้อนได้ง่าย จึงมักได้รับนมทางสายยางเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อน จึงได้พัฒนาเป็นแนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางทางปากในทารกเกิดก่อนกำหนด เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการให้นมทางสายยางทางปากในทารกเกิดก่อนกำหนดให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบอาการสำรอก ท้องอืด และนมเหลือค้างกระเพาะอาหารในทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า 36 สัปดาห์ น้ำหนักแรกเกิด 1,000 - 2,000 กรัม ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง และประเมินความคิดเห็น ความพึงพอใจของพยาบาลต่อการใช้แนวปฏิบัติ

รูปแบบ สถานที่ และผู้ป่วย

การศึกษา observational study รูปแบบการเก็บข้อมูลแบบretrospective cohort ศึกษาในทารกแรกเกิดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 2 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ก่อนและหลังการใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางระหว่าง ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2562 จำนวนกลุ่มละ 169 ราย รวมทั้งหมด 338 ราย

การวัดผลและวิธีการ

ศึกษาข้อมูลจากเวชระเบียนย้อนหลังในทารกเกิดก่อนกำหนดโดยแบ่งศึกษาช่วงที่ 1 กลุ่มที่ให้นมทางสายยางก่อนใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง และช่วงที่ 2 กลุ่มที่ให้นมทางสายยางหลังใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง วิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มด้วยการใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Fisher's exact test, t-test

ผล

ลักษณะกลุ่มตัวอย่างก่อนใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง และหลังใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางมีอายุครรภ์ APGAR Scores และภาวะโรคร่วมไม่แตกต่างกัน และทารกกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางมีน้ำหนักแรกเกิดเฉลี่ย 1,532 กรัม ซึ่งน้อยกว่าทารกกลุ่มหลังใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางที่มีน้ำหนักแรกเกิดเฉลี่ย 1,629 กรัม ผลการเปรียบเทียบอาการสำรอก พบว่า ทารกกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางมีอาการสำรอก มากกว่ากลุ่มหลังใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (50.0%,39.6%, p-value=0.05) และเมื่อเปรียบเทียบอาการท้องอืด พบว่า ทารกกลุ่มก่อนใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยาง มีอาการท้องอืดมากกว่ากลุ่มหลังใช้แนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(55.6%, 21.9%, p-value=0.001)

ส่วนอุบัติการณ์นมเหลืองค้างกระเพาะอาหาร พบว่าทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน และจากความเห็นของพยาบาลหน่วยงานทารกแรกเกิด (Sick newborn) ทั้งหมดจำนวน 22 คน พบว่า พยาบาลร้อยละ 100 เห็นว่าเนื้อหาเข้าใจง่าย เกิดการพัฒนาการพยาบาลไปในทางที่ดีขึ้น และปฏิบัติตามได้ง่าย และมีคะแนนความพึงพอใจในการใช้แนวปฏิบัติของพยาบาลระดับมาก ร้อยละ 100

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

บุคลากรพยาบาลสามารถนำแนวปฏิบัติการให้นมทางสายยางไปใช้ในหอผู้ป่วยที่ให้การดูแลทารกเกิดก่อนกำหนด อายุครรภ์น้อยกว่า 36 สัปดาห์ น้ำหนักแรกเกิด 1,000 -2,000 กรัมได้ แต่การศึกษาครั้งนี้ยังมีข้อจำกัดเนื่องจากการศึกษาเป็นการศึกษาจากเวชระเบียนย้อนหลัง การบันทึกข้อมูลทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า 36 สัปดาห์ น้ำหนักแรกเกิด 1,000 - 2,000 กรัม บางส่วนบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยต้องสืบค้นจากข้อมูลมารดา และบางส่วนไม่สามารถหาข้อมูลได้ ต้องตัดข้อมูลนั้นทิ้งออกไปเพื่อให้ทุกตัวแปรที่มีข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาไปข้างหน้า เพื่อให้ได้ตัวแปรที่ครบถ้วนสมบูรณ์

คำสำคัญ: Preterm, Enteral feeding

ผลงานวิจัย

สหสาขาวิชาชีพร

มุมมองและความเชื่อเกี่ยวกับโรคและพฤติกรรมการดูแลตนเองในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มีภาวะไตวายเรื้อรังระยะที่ 3: กรณีศึกษาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

โสภา อยู่อินไกร

บทคัดย่อ

ความเป็นมา

ปัญหาภาวะแทรกซ้อนทางไตในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานเป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบัน ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะไตวายเรื้อรังในชุมชนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ระบบบริการแบบปฐมภูมิเน้นการให้บริการแบบตั้งรับ ด้วยเหตุนี้การดำเนินงานเชิงรุกจึงเป็นกลไกสำคัญในการดูแลผู้ป่วย การเยี่ยมบ้าน การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนเป็นการสร้างความเข้าใจในการดูแลผู้ป่วยร่วมกัน ส่งผลให้ผู้ป่วยเบาหวานมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่ถูกต้องเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองและความเชื่อเกี่ยวกับโรค และพฤติกรรมดูแลตนเองในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มีภาวะไตวายเรื้อรังระยะที่ 3

วิธีการศึกษา

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับบุคคลในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มีภาวะไตวายเรื้อรังระยะที่ 3 ในพื้นที่ความรับผิดชอบของรพสต.แม่ข้าวต้ม และรพสต.โลหะป่าห้า ญาติผู้ดูแล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 40 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา

พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ยังให้คำอธิบายความหมายของภาวะไตวายไม่ได้ ไม่มีความรู้เรื่องข้อบ่งชี้และระยะเวลาการดำเนินโรค มีเพียงใช้การสังเกตจากอาการ และเชื่อว่าสาเหตุของภาวะไตวายเกิดจากพฤติกรรมกินอาหาร ผู้ป่วยจึงมีพฤติกรรมควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย และใช้สมุนไพรพื้นบ้าน และพบการปรับสูตรยาเกินในผู้ป่วย ด้านของญาติ/ผู้ดูแลส่วนใหญ่ไม่มีความรู้โรคและการดูแลผู้ป่วย

การจัดบริการในคลินิกมีการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุม มีทีมอสม.ช่วยในการคัดกรองและให้คำแนะนำการดูแลสุขภาพ มีการเยี่ยมบ้านกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อนของโรคแต่ยังไม่ครอบคลุม และขาดการคืนข้อมูลสุขภาพแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแล

สรุปและข้อเสนอแนะ

มุมมองและความเชื่อของผู้ป่วยส่งผลต่อการพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วย การสร้างความรู้ ความเข้าใจ แรงจูงใจ ทั้งในผู้ป่วยและญาติผู้ดูแลจึงเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการจัดบริการในรูปแบบการดูแลในชุมชนอย่างต่อเนื่อง การเยี่ยมบ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และการคืนข้อมูลสุขภาพแก่ผู้ป่วยและผู้ดูแลอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ โรคเบาหวานชนิดที่ 2, ภาวะไตวายเรื้อรังระยะที่ 3, มุมมองความเชื่อ, พฤติกรรมดูแลตนเอง